**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**

**MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU**

**TUTANAK DERGİSİ**

**2’nci Toplantı**
**5 Ağustos 2026 Çarşamba**

*(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi’nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)*

**İÇİNDEKİLER**

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Hulusi Akar'ın, Komisyon gündemindeki (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne ve teklifin hazırlanma sürecine, Komisyondan ayrılan milletvekillerine çalışmalarından dolayı teşekkür ettiğine ve Komisyona katılan Yozgat Milletvekili Lütfullah Kayalar'a hoş geldiniz dediğine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Hulusi Akar'ın, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Hulusi Akar'ın, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine ve Komisyonda milletvekillerinin söz süresine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Hulusi Akar'ın, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Yozgat Milletvekili Lütfullah Kayalar'ın, Millî Savunma Komisyonunda görev almaktan dolayı memnun olduğuna ilişkin açıklaması

2.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, toplantıya şehit yakınları ve gazilerin iştirak etmelerinin sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

3.- Bursa Milletvekili Refik Özen'in, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, toplantıda şehit yakınları ve gazilerin dinlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç ve Kayseri Milletvekili Hulusi Akar ile 154 Milletvekilinin, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3789)

V.- KARARLAR

1.- (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinde maddelerin okutulmamasına ilişkin karar

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**
**MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU**

**-----0-----**
**2’nci Toplantı**
**5 Ağustos 2026 Çarşamba**
**-----0-----**

## I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Millî Savunma Komisyonu saat 18.33'te açıldı.

Komisyon Başkanı Hulusi Akar,

Komisyon gündemindeki (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne ve teklifin hazırlanma sürecine, Komisyondan ayrılan milletvekillerine çalışmalarından dolayı teşekkür ettiğine ve Komisyona katılan Yozgat Milletvekili Lütfullah Kayalar'a hoş geldiniz dediğine,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine ve Komisyonda milletvekillerinin söz süresine,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Yozgat Milletvekili Lütfullah Kayalar, Millî Savunma Komisyonunda görev almaktan dolayı memnun olduğuna,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, toplantıya şehit yakınları ve gazilerin iştirak etmelerinin sağlanması gerektiğine,

Bursa Milletvekili Refik Özen, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, toplantıda şehit yakınları ve gazilerin dinlenmesi gerektiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve 2 milletvekilinin, (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nde yer alan maddelerin hukuki, teknik ve uygulamaya yönelik boyutlarının daha kapsamlı, ayrıntılı ve bütüncül bir şekilde değerlendirilmesi amacıyla TBMM İçtüzüğü'nün ilgili hükümleri uyarınca bir alt komisyon kurulmasına ve teklifin bu alt komisyona havale edilmesine ilişkin önergesi kabul edilmedi.

(2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinde maddelerin okutulmaması kabul edildi.

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç ve Kayseri Milletvekili Hulusi Akar ile 154 Milletvekilinin, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3789), tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, toplantıya saat 21.26'da son verildi.

5 Ağustos 2026 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 18.33
BAŞKAN: Hulusi AKAR (Kayseri)
BAŞKAN VEKİLİ: Refik ÖZEN (Bursa)
SÖZCÜ: Zuhal KARAKOÇ (Kahramanmaraş)
KÂTİP: Mehmet Ali ÇELEBİ (İzmir)
----- 0 -----

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Hulusi Akar'ın, Komisyon gündemindeki (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne ve teklifin hazırlanma sürecine, Komisyondan ayrılan milletvekillerine çalışmalarından dolayı teşekkür ettiğine ve Komisyona katılan Yozgat Milletvekili Lütfullah Kayalar'a hoş geldiniz dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Değerli arkadaşlarım, hepiniz hoş geldiniz; hepinize iyi günler, iyi akşamlar diliyorum.

Biraz gecikmeli de olsa toplantımıza başlamış bulunuyoruz.

Bakan Yardımcımız burada, Komisyonumuzun değerli üyeleri burada, üyemiz olmayan sayın milletvekilleri buradalar.

Değerli bürokratlara ve basın mensuplarımıza hoş geldiniz diyoruz, iyi akşamlar diliyoruz ve toplantımıza başlıyoruz.

Burada, tabii, bu toplantı noktasına gelinceye kadar arkadaşlar çok ciddi toplantılar yapıldı, uzun boylu toplantılar yapıldı; devletin, Hükûmetin, bakanlıkların ilgili personeliyle çalışmalarımız oldu. Daha sonra şehit ailelerimizin ve gazilerimizin dernekleri, vakıfları ve sendikalarıyla görüşmelerimiz oldu ve birçok kişiyi dinleme fırsatı bulduk; onlarca, yüzlerce kişiyi dinledik ve sonunda en son yapılan çalışmalarla tabii, devletin mevcut imkânları çerçevesinde de bu noktaya gelindi, bir teklif hazırlandı. Bugün burada, Komisyonda yapacağımız çalışmayla bu teklifi tamamlamayı temenni ediyoruz ve bunun sonunda da Genel Kurula indirmek suretiyle teklifin kanunlaşması için gayret göstereceğiz.

Bu arada toplantı yeter sayımız vardır, arkadaşlar bununla alakalı gerekli yoklamayı yaptılar.

Gündeme geçmeden önce bazı idari hususlar var, protokol hususları var, onları tamamlayacağız.

Daha önce bizim üyemiz olan Sayın Özgür Ceylan ve Ordu Milletvekilimiz Sayın Seyit Torun'a teşekkür ediyoruz çalışmalarından dolayı. Burada güzel çalışmalar oldu, çok ciddi katkılar sağladılar ve şimdi, tabii, gruplarının aldığı karar çerçevesinde Komisyonumuzdan ayrıldılar.

Bu arada Komisyonumuza yeni katılan arkadaşlarımız var. İYİ Partiden Sayın Lütfullah Kayalar geldiler.

Sayın Kayalar, hoş geldiniz; bilginizle, tecrübenizle Komisyonumuza önemli katkılar sağlayacağınıza inanıyoruz.

Buyurun, birkaç kelime söylerseniz...

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Yozgat Milletvekili Lütfullah Kayalar'ın, Millî Savunma Komisyonunda görev almaktan dolayı memnun olduğuna ilişkin açıklaması

LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) - Türkiye Büyük Millet Meclisimizin çalışmaları içerisinde çok önemli bir yere sahip olan Millî Savunma Komisyonumuzda görev almaktan ve Millî Savunma Komisyonumuzun, inanıyorum ki ülkemiz için hayırlı olacak olan kanun teklifleriyle ilgili yapacağı görüşmeler ve yönlendirmelere katkıda bulunacak olmaktan dolayı da memnun olduğumu ifade ediyorum.

Komisyonumuza başarılar diliyorum, Meclisimize başarılar diliyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum, sağ olun. Tekrar hoş geldiniz. Burada bilginize, tecrübenize muhtacız, ihtiyacımız var; sizin de burada katkı sağlayacağınızdan eminiz.

Burada, şimdi, değerli arkadaşlarım, bugün gündemimizde (2/3789) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'miz var; bu teklifi görüşeceğiz.

Söz konusu kanun teklifi Komisyonumuza 3 Ağustos itibarıyla havale edilmiş ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 26'ncı maddesi uyarınca bugün toplantı çağrısı yapılmıştır.

Şimdi, burada gündeme geçmeden önce bir şey sormak veya bir husus belirtmek isteyen arkadaşımız var mı?

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

2.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, toplantıya şehit yakınları ve gazilerin iştirak etmelerinin sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sizi, tüm Komisyon üyelerimizi, bürokratlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak şunu ifade etmek istiyorum usulle ilgili: Dışarıda şehit yakınları, gazilerimiz var; toplantıya katılma talepleri var çok doğal bir hak olarak. Burada, tahmin ediyorum, son görüşmeler sonrası sadece bir kişi alındı. Onların buraya, salonuna davet edilerek toplantıya iştirak etmelerinin sağlanması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Salonun neresine alacağız?

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Bir şekilde yer açabiliriz.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Biz yerimizi veririz.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Çıkarabiliriz bir bölümünü, dönüşümlü olarak alabiliriz çünkü bu toplantıya mutlaka katılmaları gerektiğini düşünüyoruz. Dışarıda kalmaları ne hukuken ne vicdanen bence uygun değil.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Hulusi Akar'ın, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Ya, burada, şimdi, arkadaşlarımızdan bir temsilci içeri girmiş bulunuyor; bir.

İkincisi, biz geçen hafta burada çok teferruatlı bir şekilde arkadaşlarımızla toplantı yaptık. Arkadaşlarımızın ses kayıtları var; buradaki çalışmaları takdirle karşıladıklarını, teşekkür ettiklerini tekrar tekrar ifade ettiler Kızılay'da oturan arkadaşlarımız dâhil.

Dolayısıyla bizim şu anda yapmamız gereken, uhuletle, suhuletle bir an önce toplantıyı yapmak. Onların yararına olan şey bu, toplantıyı tamamlayıp teklifi kanun teklifi olarak Genel Kurula indirmek; bizim amacımız, gayemiz bu olmalı. Öbür türlü, işte, girişti, çıkıştı vesaire işleri uzatmanın alemi yok.

REFİK ÖZEN (Bursa) - Şöyle... Müsaade ederseniz Eylem Bey...

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Peki.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Bursa Milletvekili Refik Özen'in, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

REFİK ÖZEN (Bursa) - Az önce, toplantıya girmeden önce dışarıdaki şehit yakınlarımız, gazilerimiz, dernek başkanlarımızla bir araya geldik ve neticesinde Sayın Bakanımızla da görüşerek dernek başkanımızı toplantıya davet ettik, diğer arkadaşlarla da mutabık kaldık, onları da şu anda ayrı bir salonda misafir ediyoruz. Dolayısıyla toplantı salonunun şartları nedeniyle ve daha önce birçok kez o arkadaşlarımızla istişare ettiğimiz için ben bu şekilde toplantıya başlanmasında fayda gördüğümü ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Daha önce görüşmeler evet, yapılmıştı onlarla ilgili, bizim kendi adımıza bir bilgimiz yok ama buraya, kapının önüne kadar bu insanlar gelmişken buraya daha fazla sayıda katılmaları sağlanabilir diye düşünüyorum. Tabii, buradaki yetki sizde.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Arkadaşlar, usulle alakalı herhangi bir söz almak isteyen var mı?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Ben de konuşmak istiyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Başkanım, buyurun.

4.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, toplantıda şehit yakınları ve gazilerin dinlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biz de demin buraya geldiğimiz zaman içeride oturuyorken gördük arkadaşları. Onları iki üç kere Güvenpark'ta ziyaret ettim. Güvenpark'taki eylemlerini de saygıyla selamlıyorum kendilerinin, çok önemli bir şeydi. Tabii, tek kişinin burada temsili güzel bir olay, en azından bir adım atılmış, bu sevindirici bir olay ama burada onlarca arkadaş var. Eğer imkân olursa yani 4-5 kişilik heyetle de... Akıllarında hiçbir şey kalmasın. Hatta söz hakkı da verelim,

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Tabii, tabii.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Birinci elden söz hakkı verilmesinde de Sayın Bakan, bu konuda şey var.

Daha açıkçası şu, şöyle bir gerekçe yani "Buranın salonu yetmiyor." falan demeyelim. Bunlar terör örgütünün inine girdiler de Komisyon salonuna niye girmesinler Sayın Başkan?

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Şimdi, şöyle...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Müsaade edin, müsaade edin, ben hukukçuyum, bunu başka bir bağlamda anlatacağım.

Bakın, ben terör saldırısına uğrayan, bu Parlamentodaki milletvekillerinden biriyim. Artvin'de PKK'nın yaptığı saldırıda Kemal Bey'in konvoyundaki kişilerden birisi bendim. Fatih Çaybaşı diye bir Jandarma Erimiz önümüzde öldü. Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın. Bir Artvinli iş adamının gösterdiği duyarlılığı devletin bunlara göstermesini istiyoruz. Devlet adına diyoruz ki: "Bunlara el uzatalım biz." Bu konuda, herhangi bir Komisyon üyesinin farklı düşünmediğini bildiğim için çok rahat davranıyorum. Hatta sevgili Eylem'e dedim ki: "Şurada, dışarıda oturanlar öğretmen olsaydı, kamu görevlisi olsaydı, bizim koruma ekibi onları yaka paça atmıştı dışarı." Bir ülke, şehitlerine, gazilerine verdiği değerle ölçülür, Batı'da bunu gördük.

Bu anlamda, onlar bizim göz bebeğimiz. Hamaset de yapmıyorum, iyi ki varlar. Sizin de bu konuda aynı düşüncede olduğunuzu biliyoruz. Kuralları altüst edelim -bugün çünkü özel bir Komisyon- onları dinleyelim, birinci elden dinleyelim. Bazıları farklı düşünüyor olabilir çünkü buradaki anlatılanlarla, buraya gelenlerle onların talepleri çok farklı, onları gördük Sayın Bakanım. Sayın Başkan, siz bu işin içindesiniz. O nedenle, usul açısından burada olmaları kafalarında soru işaretlerini giderecek. Kanunu alelaceleye getirmeden hepsinin yarasına merhem olacak bir düzenlemeyi buradan geçirelim diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Hulusi Akar'ın, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine ve Komisyonda milletvekillerinin söz süresine ilişkin açıklaması

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, alelaceleye gelen bir durum yok, efendim, takriben iki yıldan beri bu tanışma yapılıyor. Biz, olabildiğince çok sayıda, efendim, siyasi; efendim, bürokrat; efendim, şehit aileleri, gazilerimiz, bunları onlarca kere dinledik ve olabildiğince, efendim, onların isteklerini yerine getirmek için devletimizin, milletimizin imkânları ölçüsünde her türlü gayreti gösterdik, göstermeye devam ediyoruz.

Sağ olun.

Şimdi, arkadaşlar, İç Tüzük'ün 29'uncu maddesine göre, kanun teklifinin ilk imza sahibi olarak İzmir Milletvekilimiz Sayın Mehmet Ali Çelebi'ye söz veriyorum.

Sayın Çelebi, buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkanım, Komisyon üyesi olmayan vekiller ne zaman ve ne kadar söz alacak, öğrenebilir miyiz? Ona göre planlama yapacağız.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, onu atladık, pardon, haklısınız.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Biz söz talep etmiştik Sayın Başkan.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Bir dakika... Pardon...

Şöyle arkadaşlar, teşekkür ediyorum, sağ olun, hatırlattınız.

Daha önceki toplantılarımızda uyguladığımız gibi, Komisyon üyelerimiz beş dakika, Komisyon üyesi olmayan milletvekili arkadaşlarım üçer dakika konuşma hakkına sahip olacaktır.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç ve Kayseri Milletvekili Hulusi Akar ile 154 Milletvekilinin, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3789) [1]

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Şimdi, bu ilk imza sahibi arkadaşımızın konuşmasından sonra gelişmeleri takip edeceğiz arkadaşlar, isteklerinize göre cevap vereceğiz.

Evet, Sayın Çelebi, buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Değerli Bakanım, kıymetli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

"Şehitlik" ve "gazilik" kavramları Türk milletinin tarihsel hafızasında, devlet geleneğinde ve toplumsal vicdanında müstesna bir yere sahip olup devlet ve millet adına gösterilen fedakârlığın en yüksek onursal ifadesi olarak temsil edilmektedir. Biz de bu hassasiyetle, Sayın Komutanımızın söylediği üzere, iki senelik süre boyunca 20'den fazla kurumun 3 Bakan Yardımcısıyla, 7 Genel Müdürle, 22 Genel Müdür Yardımcısıyla, 38 Daire Başkanıyla, 8 Şube Müdürüyle -işte, bazıları yanımıza oturuyor, hepsinin çok büyük emekleri var, hepsine teşekkür ediyoruz- görüşmeler yaptık ve kendilerinin görüşlerini aldık. Ayrıca, 25'ten fazla STK'nin, şu an burada, aramızda olanlar da dâhil, tamamıyla, 80'den fazla temsilcisiyle onlarca görüşme yapılmıştır. Dolayısıyla bu konuları bizim kadar bilen, bizim kadar şehit aileleri ve gazilerimizle ilgilenen hiç kimse yoktur; bunu iddiayla söylüyorum.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Çok iddialı oldu bu.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Kiminle kıyaslıyorsunuz?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Bunu iddiayla söylüyoruz.

Biz, bu toplantılar neticesinde, iki senelik süre boyunca yol haritamızı oluşturduk, yol haritamız burada, 250 sayfalık yol haritamız burada.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - İnsanlar açlık grevine girdi, haberiniz var mı?

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, söz sırası geldiğinde lütfen...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Tüm konulara gerçekten ciddiyetle çalıştık.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Mecliste askerimiz için "Tecavüz ediyorlar." dediler, hiçbir şey demedi bizden başka kimse. MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Değerli milletvekilleri, konu çok hassas ve çok teknik, hep beraber bu Komisyonda en iyisini yapacağımıza ben inanıyorum.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Çok hassassınız(!) Çok hassassınız(!)

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Bu arada, bu çalışmalara dair, Komisyonda üyesi olan partiler dönem dönem bilgilendirilmiştir. Bunu kendi Komisyon üyesi olan vekillerinize sorabilirsiniz.

Bu yasa kapsamına baktığımızda, 7 başlıkta 10 farklı grubun taleplerine dair çözümler getiriyoruz. Elbette ki eksiklerimiz vardır, bunları tamamlayacağız ama 7 başlıkta 10 farklı gruba, tekrar ifade ediyorum, 10 farklı gruba...

Bir: Şehit ana ve babaları. Vazife malullerinden hayatlarını kaybedenlerin, artı, şehitlerimizin ana-babalarına bağlanacak toplam aylık tutarına ilişkin asgari gelir güvencesini güçlendiriyoruz. Birinci grup bu.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Açlık sınırının altında.

---

1. (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - İki: Malul sayılmayan gaziler. Terörle mücadelede yaralanmakla birlikte malul sayılmayan personele aylık bağlanmakta, belirlenen şartları taşıyanların 1005 sayılı Kanun kapsamındakilere sağlanan haklardan yararlanmaları ortaya çıkmaktadır. Yani aslında, burada, 1005 sayılı Kanun kapsamında kimseyi muharip gazi yapmıyoruz, öyle bir söylem geliştirildi, bu doğru değildir. 1005 sayılı Kanun kapsamındakiler de malul olmadığı için, malul olmayanlara verdiğimiz hakların aynılarını tek tek yazmamak için orayı örnekliyoruz. Dolayısıyla burada 1005 sayılı Kanun kapsamında kimseyi muharip gazi yapmıyoruz. Başkaları tarafından yapılan o bilgilendirme de yanlıştır.

Üç: Bakım yardımı. Bakıma muhtaç gazi ve vazife malullerine yapılan evde bakım desteğini artırıyoruz.

Dört: 15 Temmuz gazileri. 15 Temmuz darbe teşebbüsü sırasında yaralanan gazilerden malul sayılmayanlara aylık bağlıyoruz, aynı malul sayılmayan diğer gazilerde olduğu gibi.

Beş: Er gaziler, korucular, askerî öğrenciler, siviller. Bu 4 gruba o madde aynı anda işliyor. Burada 3713 sayılı Kanun kapsamında, vazife malulü olan erbaş ve erler ile güvenlik korucularımız, askerî öğrenciler, polis okulu öğrencileri ve sivillerin aylıklarında artış yapılmasını planlıyoruz, bunu amaçlıyoruz.

Altı: Yeniden muayene. Vazife ve harp malullerinde yeniden muayene yaş haddi er ve erbaşlar bakımından daha evvel 41'di askerlik çağı nedeniyle, bunu kamu görevlilerinde olduğu gibi 55 yaşa çıkarıyoruz. Dolayısıyla dereceleri artanlar için yeniden muayene sonucunda aylıklarını artırma yoluna gidiyoruz.

Yedi: 684 sayılı KHK kapsamı. Terörle mücadelede yer alıp malul sayılmayan 684 sayılı KHK kapsamındaki personelin zaten aylıkları vardı ama gösterge aylıklarını artırıyoruz ve belirlenen personele yine 1005 sayılı Kanun'da tanımlanan sosyal hakları veriyoruz, bu imkânı tanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, getirilen yasa bir başlangıç bizim için. Biz, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, dün olduğu gibi yarın da durmadan, yorulmadan çalışmalara devam edeceğiz diyorum,

Komisyonumuzu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan Yardımcımızın söyleyecekleri var.

Buyurun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKAN YARDIMCISI ZAFER TARIKDAROĞLU - Çok Değerli Başkanım, kıymetli milletvekillerimiz; ben de Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak, gerçekten, yaklaşık iki senedir, sizlerin de Başkanlığında, Meclisteki çalışmaların birçoğuna katkı sunan tüm paydaşlarımıza, inşallah, bundan sonraki süreçte kanunlaşması noktasında yine kanunu çıkaracak milletvekillerimize çok teşekkür ediyorum.

İnşallah, şehit ailelerimize ve gazilerimize bu yapılan çalışmalar hayırlı uğurlu olsun diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, şimdi de söz isteyen arkadaşlarımız... Önce Komisyon üyelerinden başlıyoruz.

Söz isteyen var mı arkadaşlar Komisyondan?

Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tekrar, tüm Komisyon üyelerini, bürokratları ve özellikle cumhuriyetimizin ve vatanımızın teminatı olan kahramanlarımızı, onların bizlere emaneti olan aziz şehit ailelerimizi ve gazilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, burada, vatan uğruna canını ve bedenini siper etmiş kahramanlarımızın ve ailelerinin haklarını konuşmak üzere toplandık. Öncelikle şunu açıkça ifade etmek istiyorum: Şehit yakınlarımızın ve gazilerimizin sorunları dar siyasi hesaplara, dönemsel lütuflara ya da dar kapsamlı pansuman tedbirlere kurban edilemez, edilmemelidir. Biz 3 Ağustos 2026 tarihinde bir kanun teklifi verdik ki daha önce de 2024'te Kahramanlara Vefa Çalıştayı gerçekleştirdik, Ağustos 2024'te benzer bir kanun teklifini vermiştik. 3 Ağustos 2026 tarihinde tekrar verdik ve bu teklifle şehit yakınlarımızın, gazilerimizin ve terörle mücadelede yaralanıp sistemin dışına itilmiş olan kahramanlarımızın tüm sorunlarını kökten çözecek bütüncül, kapsayıcı ve hakkaniyetli bir irade ortaya koyduk ancak vermiş olduğumuz bu teklifler Komisyonda maalesef bekletildi ve gündeme alınmadı. Biz son kanun teklifini sunduktan altı saat sonra da iktidar tarafından bir kanun teklifi geldi. Tabii ki bu kanun tekliflerini kimin verdiği önemli değil ancak içeriğinin ne olduğu ve hangi derde deva olduğu önemli. Ancak bugün konuştuğumuz kanun teklifinde maalesef yine büyük bir hayal kırıklığı ve eksik bir yaklaşım görüyoruz. Bu kanun teklifi, şehit aileleri ve gazilerimizin feryadını duymaktan, sorunlarını kökten çözmekten uzaktır. Bizim kapsayıcı ve her kanayan yaraya merhem olan teklifimiz karşısında bu teklif "Dostlar alışverişte görsün." mantığıyla hazırlanmış bir yama düzenlemesinden ibarettir. En büyük eksiklik de sorunu olan bu şehit ailelerinin, erlerin veya gazilerin burada dinlenmemiş olmasıdır veya bu sorunları devamlı dile getiren platformlardan sadece çok kısıtlı, şu an için burada 1 kişilik bir temsiliyetin söz konusu olmasıdır. Bir alt komisyon kurulmalı mutlaka ve bu ilgili kişiler davet edilerek burada dinlenilmeli. Bununla ilgili çalışmaların yapıldığı ifade edildi "Bizim kadar bilen kimse yok." dedi kanun teklifinin sahibi milletvekili arkadaşımız; siz dinlediniz, sorunları biliyorsunuz, o zaman neden bu kadar eksik bir kanun teklifi geldi? Bence burada bu konuyla ilgili mutlaka bir alt komisyon kurulmalı ve Komisyon dâhilinde problemler dinlenmeli, ona göre hareket edilmelidir.

Şimdi, biz ne tekliflerde bulunduk, karşımıza neler geldi? Onur gazileri ve yaralanıp gazi sayılmayanların sorunlarıyla ilgili yapılmış olan, vücudunda kurşunla, şarapnelle yaşamak zorunda bırakılan kahramanlarımıza "onur gazisi" ünvanı verilmesini teklif etmiştik ve 15 Temmuz gazilerine tanınan hakların eksiksiz biçimde kendilerine tanınmasını önermiştik fakat iktidar teklifinde bu sorun çözülmek yerine sadece belirli şartlara, ağır bürokratik rapor süreçlerine ve dar bir kesime sıkıştırılmış geçici bir aylık düzenlemesiyle konu geçiştirilmeye çalışılmaktadır. Ancak malul sayılmayan gazilerimize de yarasına, derecesine ve engellilik oranına bakılmaksızın "onur gazisi" ünvanı verilmelidir. Terörle mücadelede yaralanıp gazi sayılmayan kahramanlarımıza "onur gazisi" ünvanıyla birlikte 15 Temmuz darbe girişiminde malul sayılamayacak derecede yaralanan gazilere sağlanan haklar verilmelidir.

Bir önemli nokta, maaş adaletsizliği ve er şehit, gazi mağduriyetleridir. Biz er şehitlerimiz ile er gazilerimizin ve rütbeli vazifeli malullerimizin maaş adaletsizliğini gidermeyi, seyyanen zamların emsal maaş almayan tüm şehit yakınları ve gazilere yansıtılmasını hedefledik. Şehit anne ve babalarının maaş tabanının en az muharip gazi şeref aylığı seviyesine çekecek şekilde bir düzenleme öngördük. 2023 yılında memurlara verilen seyyanen zamdan emsal maaş almayan tüm şehit aileleri ve gazileri de faydalansın dedik. Önümüzdeki teklifte ise katsayılar ve göstergeler arasında boğulan, enflasyon karşısında eriyen maaşları kökten iyileştirmekten uzak, sınırlı artışlar yer almaktadır.

Ayrıca, teklifimizde her yıl 18 Mart Şehitler Günü'nde şehit yakınlarımıza, 19 Eylül Gaziler Günü'nde ise gazilerimize birer net maaş ikramiye verilmesini önerdik. Bu, devletin onlara olan vefa borcunun bir nişanesidir dedik fakat bu teklifte bu ikramiye hakkından da maalesef hiçbir eser yoktur.

Yine, 1974 Kıbrıs Harekâtı'nın üzerinden yarım asır geçmesi hasebiyle tüm kahraman Kıbrıs gazilerimize Devlet Savaş Madalyası verilmesini kanuni güvenceye kavuşturalım dedik ancak bu kanun teklifinde de bu tarihî hakkın ve vefa borcunun maalesef karşılığını göremiyoruz, tamamen görmezden gelindiğini maalesef görüyoruz.

Şehitlerimizin emaneti olan çocuklarımız arasında anayasal ve vicdani bir ayrım yapılmaması için tüm şehit çocuklarına istihdam hakkı tanınmasını istedik. Malul gazilerimiz için 3, muharip gazilerimiz içinse 2 kişilik istihdam hakkı öngördük. Ayrıca, atanamayan uzman çavuşlarımızın ve çalışabilir durumdaki gazilerimizin okullarda güvenlik görevlisi olarak istihdam edilerek hem okul güvenliğinin sağlanmasını hem de istihdam sorununun çözülmesini teklif ettik. Tüm şehit yakınları ve gazi çocuklarına yönelik eğitim desteklerinin artırılmasını teklif ettik. Bu teklifte ise istihdam alanının genişletilmesine, eğitim desteğinin artırılmasına ve uzman çavuşlarımızın mağduriyetine dair ise tek bir satır dahi yoktur.

Sayın milletvekilleri, ayrıca şunu da belirtmek isterim: Hepinizin malumu, şehit yakınları ve gazilerimizin büyük çoğunluğu dar gelirli ailelerdir, çoğunun kendine ait bir evi bulunmamaktadır. Şehit yakınları ve hayatlarını başkasının yardımı olmaksızın idame ettiremeyen gazilerimizin de en azından bir süre barınma sorununu nasıl çözeceğine ilişkin bir endişe yaşamamaları gerekmektedir. Mevcut uygulamada yüz yirmi ay kira desteği sadece terörle mücadelede şehit ve gazi olmuş, lojman hakkı bulunan rütbeli personele ve polislerimize verilmektedir ancak ayrım yapılmaksızın tüm şehitlerimizin ailelerine de bu hak verilmelidir. İlave olarak, kira yardımı alamayan engelli terör gazilerimizin de hak sahibi olabilmeleri yerinde olacaktır. Biz ayrım yapılmaksızın tüm şehit ailelerine kira desteği, anne babaları ve muharip gazilere TOKİ'den faizsiz konut kredisi imkânı, gazilerimizin protez, ortez ihtiyaçlarının SGK kısıtlamasına ve SUT engeline takılmaksızın yüzde 100 oranında karşılanmasını ve muharip malul gazilerimize yeşil pasaport verilmesini sunduk. Bu teklifte bu alanların hiçbirinde köklü ve rahatlatıcı bir adım atılmamıştır.

Ayrıca, vatanın bölünmez bütünlüğü için kahramanca mücadele ederken yaralanan, yaralandıkları andan itibaren fiziki kayıpları ve engellerinin yanı sıra travma sonrası stres bozukluklarıyla da mücadele eden gazilerimizin işlemleri sadece Ankara Bilkent Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gaziler Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesinin tek adres gösterilmesi nedeniyle uzun süren randevu süreleri ve tedavi prosedürü yönünden mağduriyet yaratmaktadır. Bu kapsamda, gazilerimizin bu sorunlarının ikamet ettikleri bölgelerde çözülecek şekilde bir çözüm gerektirdiğini ifade ettik. Bu çok önemli, can yakıcı noktalardan biridir. Bununla ilgili de maalesef bir çalışma bu noktada yok.

Yine, kolayca yapılacak olan, vukuatlı nüfus kayıt örneklerinde "ölü" ibaresi yerine, tarih boyunca kahramanlarımızı onurlandıracak şekilde "şehit" veya "şehadet" ifadelerinin kullanılması teklifini getirmiştik ancak bu kanun teklifinde onu da maalesef görmüyoruz.

1005 sayılı Kanun'a tabi muharip gazilerimizin vefatları durumunda şeref aylıkları yüzde 70 oranında eşlerine intikal ettirilmektedir. Bunların vefatı hâlinde ise başka bir geliri olmayan, ihtiyaç sahibi, engelli ya da dul çocuklarına bu aylığın verilmesiyle ilgili bir teklifimiz oldu, bununla ilgili de bir ilerleme yoktur.

Sayın Komisyon üyeleri, biz Yeni Parti olarak "mış" gibi yapan, şehit yakınlarımızın ve gazilerimizin sorunlarını halı altına süpüren bu anlayışı kabul etmiyoruz. Vatan savunması parçalı olmadığı gibi vatan evlatlarına verilecek haklar da parçalı ve lütuf gibi sunulamaz. Gelin, şehit ve gazilerimiz üzerinden siyasi hesap yapmadan, sunmuş olduğumuz 17 maddelik kapsamlı kanun teklifini esas alın ya da bu teklifi bizim ekleyeceğimiz maddelerle genişleterek daha kapsamlı hâle getirelim, kahramanlarımızın ve emanetlerin yüzünü gerçekten güldürecek, Anayasa'nın 61'inci maddesindeki "sosyal devlet" ilkesini tam anlamıyla hayata geçirecek kanunu hep birlikte, el birliğiyle Meclisimizden çıkaralım.

Yeni Parti olarak bu eksik teklifin bu hâliyle geçmesine rıza göstermeyeceğimizi, Komisyon aşamasında ve Genel Kurulda teklifimizin maddelerini tek tek savunacağımızı belirtiyorum. Eksiklikleri giderelim. Evet, düzeltmeler var ama yeterli değil, daha iyisini yapabiliriz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Hulusi Akar'ın, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz.

Yalnız, burada bir düzeltme yapalım: Burada bu çalışmalara "yüzeysel olarak" "problemlerin halının altına süpürülmesi" filan denilirse "'mış' gibi" denilirse burada sadece bize değil, Komisyona değil 120 uzmanımıza ve 25 şehit ailesi ve gazi derneği, vakfı ve sendikalarının çalışmalarına haksızlık olur yani bunu görelim. Burada, gerçekten, takriben iki yıldan beri bütün bürokratlar buradaydı -arkadaşların bir kısmı buradalar- saatlerce toplantılar yapıldı, devletin imkânları ölçüsünde verilebilecek ne varsa bunları vermeye çalıştık. Yıllarca Mehmetçik'le beraber sırt sırta, omuz omuza yaşayanlar olarak biz tabii ki Mehmetçik'in en iyi şartlarda, şehit ailelerinin en iyi şartlarda olması bizim en samimi dileğimiz, en samimi savunmamız, en samimi mücadelemiz. Dolayısıyla, yapılan bu; bu konuda yapılanları da takdir etmek lazım, geldiğimiz nokta önemli.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Başkanım, bu kadar sorun içerisinde sadece bu kadar çözüm buluyorsak burada bir yetersizlik var. Söylediğiniz sözlerin hepsi kesinlikle hepimizin baş tacı ama bu kadar sorun içerisinde bu kadar çözüm varsa...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Çözülüyor işte. Bunlar şimdi bugüne kadar...

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - ...çok yetersiz gördüğümü ifade etmek isterim.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç ve Kayseri Milletvekili Hulusi Akar ile 154 Milletvekilinin, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3789) (Devam)

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Başkanım, buyurun.

Süreniz beş dakika.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, yine ben başa döneceğim, böyle bir çalışma yapılmış, Sayın Çelebi de söyledi, sizler de söylediniz, iki yıla yakın çalışma yapılmış, bütün bileşenlerle ortaya gelmiş ama bir şey unutulmuş, biz de Millî Savunma Komisyonunun üyeleriyiz, hiçbirimizin bu çalışmadan haberi yok arkadaşlar, bu çalışmanın hiçbir tarafında yokuz.

Şimdi, biraz önce bir değerlendirme yaptık. Sayın Bakan, Millî Savunma Komisyonuna ilişkin şunu söylüyoruz, burada -siz de bunu birçok kere ifade ettiniz- kararların genelde oy birliğiyle çıktığına, muhalefetin ve iktidarın olmadığına, Millî Savunmanın, Dışişlerinin ülkenin göz bebeği olduğuna ilişkin nitelendirmeler yapıyoruz ama ne yazık ki bu çalışmadan bizim haberimiz yok. Bakın, bu çalışmadan, şu Meclisten kuş uçuşu mesafede, 500 metre öbür tarafta gazilerimiz, er gazilerimiz, şehit yakınları oturuyorlar, onların da haberleri yok, onlara sorulmamış. "Herkese sorulmuş." diyorsunuz ama onların haberleri yok. 3-4 kere ziyaret ettik -hatta birisi rahmetli oldu, Allah nur içinde yatırsın, kaybettik orada çadırda oturuyorken- böyle bir tablonun içerisinde onlar yoklar. Bileşenlerle alakalı bir değerlendirme yapılmamış. Bir kere bunu ifade edeyim.

Anayasa 61 "onurlu bir yaşam" diyor yani "Gazilere, şehit yakınlarına onurlu bir yaşam." diyor. Biz burada bir vefa yapmıyoruz, kimseye de ulufe dağıtmıyoruz. Bunların hakkı ödenmez ki şehit yakınlarına, gazilere biz ne dağıtacağız? Anayasa'nın vermiş olduğu bir anayasal görevi yerine getiriyoruz arkadaşlar. Hepinizin önünde Anayasa vardır, 61'inci maddeyi okuyun. Olmamış, bugüne kadar gerçekleşmemiş bir şeyi yapmaya çalışıyoruz. Şimdi, biraz önce dışarıdaki tabloyu gördük, orada oturuyorlar yani kolu yok, bacağı yok, gözü yok, uzuvlarını kaybetmişler, biz ne diyoruz? Bunlara ufak bir şey vermeyle bunların hakları ödenebilir mi arkadaşlar? Burada, bu kişilerle yaptığımız değerlendirmede... Biraz önce sevgili Eylem kardeşim de ifade etti, çok ayrıntıya girmeyeceğim çünkü bir an önce bu yasanın geçmesi, Genel Kurula gelmesi isteniyor. Yani biz burada hamaset de yapmıyoruz arkadaşlar. Burada, ortak paydada, kimsenin kafasında soru işaretinin olmadığı, herkesin ortak bir paydada buluştuğu bir kanunu genel konsensüsle geçirelim diyoruz. Buna ilişkin bir soru işareti var, geçmiyor. Sayın Başkan, bu konuda eğer onlara söz hakkı verirseniz... Birinci elden ben dinlediğimde şaşırdım; çok fazla bir şey istemiyorlar, eşit statü istiyorlar. Anayasa'nın eşitlik ilkesine ilişkin diyorlar ki: "Diğerlerine tanınan..." Hani cenaze musalla taşına geldiği zaman "er kişi için" diyor; "general için" demiyor, "bakan için" demiyor, "milletvekili için" demiyor, "er kişi için" "hatun kişi için." diyor. Onlar da diyorlar ki: "Bu eşitsizliği ortadan kaldıralım, herkes için eşit koşullar olsun, buna ilişkin düzenlemeler yapılsın." Bakın, buradaki temel nokta şu Değerli Başkanım: "3713 sayılı Kanun kapsamında erbaş, er ve alt rütbeli malul, gaziler ve şehit aileleri için aynı vatan savunmasında bizzat terörle mücadele ederken malul kalan personelin aylık hesaplamalarında yıllardır süregelen emsal maaş uçurumunu kökten çözmek amacıyla eğitim durumu, kademe derece kısıtlaması ve birlik, iltisak şartı aranmaksızın kademeli dikey statü ilerlemesi; er, uzman çavuş, astsubay, subay ve TSK bünyesindeki en yüksek operasyonel fiilî görev tazminatlarının yansıtılması gerekiyor." diyor ama bu kanunun içerisinde bu yok arkadaşlar. Bu olmadığını zaman, 3713'te bu düzenlemeyi yapmadığımız zaman baştan kadük oluyor, kör doğuyor, olmuyor yani bu düzenlemeden... Ama şu olmalı: Bakın, Türkiye Büyük Millet Meclisi kanun fabrikası değil. Ben uzun yıllar Anayasa Komisyonunda görev yaptım, yaklaşık on yedi yıldır da Parlamentodayım arkadaşlar. Bari bu düzenlemeyi yapıyorken şuradan bütün Parlamentodaki milletvekillerinin ortak paydasıyla, haklarını ödeyemeyeceğimiz gazileri şuradan mutlu bir şekilde gönderelim, boyunları bükük gitmesinler, orada o eylemi yapmasınlar. Dünyanın hiçbir yerinde şehit, gaziler, erler... Bir de böyle bir zamanlamanın olduğu yerde Sayın Başkan. Bakın, bugün bir çerçeve yasa geldi, ayrıntıya girmiyorum. Ne kadar manidar değil mi? Tam çerçeve yasanın geldiği bir günde şehit ve gazilere ilişkin bir düzenleme getiriliyor. Bu tesadüf müdür? Felaket tellallığı yapmayayım, ayrıntıya da girmeyeyim, kamuoyunun takdiridir, ona bir şey demiyorum -o değerlendirme ayrı bir olay- ama burada bunların haklarını verelim diyorum. Buna ilişkin ben de ayrıntılara girecektim ama beş dakikalık zamanımı aşmayayım, o saygı sınırlarını aşmayım. Onları da herhâlde maddeler içerisinde ayrı ayrı değerlendireceğiz.

Tekrar tekrar söylüyorum: Düzenleme yapıyorken bu düzenlemenin esas bileşenlerinden biri olan Güvenpark'ta oturan kardeşlerimizin de sesini duyalım. Onlar ne diyorsa o konudaki düzenlemeyi ya bu aşamada ya Genel Kurul aşamasında getirelim.

Türkiye Cumhuriyeti devleti büyük devlettir. Böyle, mali koşullarmış... Şehitlere, gazilere para ayıramayacak veya devleti sıkıntıya sokacak bir mali boyutu yoktur. Büyük devlet gazileriyle, şehitleriyle, şehit aileleriyle büyük devlettir diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Arkadaşlarım, başka söz isteyen var mı?

Buyurun Tahsin Bey.

TAHSİN BECAN (Yalova) - Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim, Bakan Yardımcımız, değerli bürokratlar; çok saygıdeğer şehit yakınları ve gazilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de bir şehit yakını olarak, öncelikle geçtiğimiz haftalarda Yalova'da eğitim sırasında rahatsızlanıp hastaneye sevk edilen öğrencilerden biri olan ve yaşamını yitiren Hava Harp Okulu hazırlık sınıfı öğrencimiz Veli Bilgin'e Allah'tan rahmet, ailesine

ve Türk Silahlı Kuvvetleri camiasına başsağlığı diliyorum. Yine, en son Ankara'da meydana gelen eğitim helikopteri kazası nedeniyle de hâlen üzüntü içindeyiz. Hayatını kaybeden pilot emekli Albay Yasa Özden Bakkal'a Allah'tan rahmet, yaralanan Hava Kuvvetleri personeli Binbaşı Bilgehan Kurtoğlu'na ise geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum. Tabii, peş peşe yaşanan bu olaylar sadece taziye mesajlarıyla geçiştirilemez. Bu acı olayların sebepleri tüm yönleriyle de araştırılmalıdır. Eğitim koşulları, aşırı sıcaklara karşı alınan önlemler, sağlık kontrolleri, uçuş güvenliği ve acil müdahale süreçlerinin açıklığa kavuşturulması gerekir. En küçük ihmal varsa üzeri örtülmemeli, sorumlular hesap vermeleri, bu olayların önüne geçmek için gerekli tedbirler alınmalıdır.

Sayın üyeler, önemli bir kanun teklifini hep beraber görüşüyoruz. Özellikle erler, gaziler, şehit yakınlarının rütbe ayrımı yapılmaksızın eşit özlük haklarına ilişkin uzun zamandan beri bekledikleri, bizim de takipçisi olduğumuz, muhalefet olarak sık sık dile getirdiğimiz bu düzenlemenin yetersiz olsa da olumlu olduğunu düşünüyoruz. Eksik kalan kısımların da en kısa zamanda tamamlanmasını da talep ediyoruz.

Defaatle ifade ettiğimiz gibi, ordumuz millî gururumuzdur ve siyaset dışıdır. Ordumuz bizim göz bebeğimizdir. Başarıya ulaşan her savunma projesi Türk milletinin ortak eseridir. Bizim tutumumuzun tamamen ordumuzu ve ülkemizi güçlendirecek yapıcı eleştiriler olduğunu baştan söylemek isterim.

Konuşmamın teknik kısmından önce genel birkaç tespit yaparak devam etmek istiyorum. 28'inci Yasama Döneminde Millî Savunma Komisyonu olarak 3 teklifi yasalaştırarak toplam 95 madde yürürlüğe girmiştir. Ne yazık ki en son değişiklik önergeleriyle eleştiriler maalesef dikkate alınmadı. Bugün de 4 kanunda değişikliğe gidilen ve 9 maddeden oluşan bu teklifin görüşmeleri sebebiyle bir kez daha bir araya geldik.

Sayın milletvekilleri, Türkiye neresinden bakarsanız bakın, bir Avrupa-Asya-Balkan-Kafkas-Orta Doğu-Akdeniz ve Karadeniz ülkesidir çünkü Türkiye, Avrupa ve Asya'nın dolayısıyla Avrasya'nın kalbindedir. Ülkemizin jeopolitik ve jeostratejik önemdeki bu konumunun yanı sıra, komşu ülkelerde devam eden vekâlet savaşları nedeniyle ulusal güvenliğimizin her türlü siyasi rekabetin üstünde olması ve iç siyasetin de dışında tutulması gerektiğini hep söylüyoruz. Temel rekabet alanı salt askerî güç değil, yapay zekâ, yarı iletkenler, uzay teknolojileri, enerji ve savunma sanayisindeki teknolojik üstünlük yaşamsal önem kazanmış olsa da Silahlı Kuvvetlerimiz için en önemli kuvvet çarpanı, kendisini geliştirmiş, görevine adamış, vatan ve millet sevgisiyle ordusuna, devletine, Atatürk ilke ve ideallerine bağlı olarak çalışan personelimizdir. Bu personel Türk Silahlı Kuvvetleri olarak gerek yurt içinde gerek yurt dışında etkin, caydırıcı, kararlı bir şekilde kara, deniz ve hava sınırlarımızın korunmasında, ülke içi ve dışındaki hak ve menfaatlerimizin savunulmasında da mesai mefhumu gözetmeden çalışan kahraman asker ve sivil görevlilerimizdir. Bu bakımdan, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan her rütbe ve statüdeki personelin kurumsal aidiyeti, aileleriyle birlikte görev etkinliğinin artırılması, Silahlı Kuvvetlerdeki emekleri sonrasında emekliliğe ayrılmış personel ile Türk Silahlı Kuvvetleri saflarına katılma hayaliyle yaşayan gençlerin katılımının teşviki için mali ve özlük haklarına ilişkin gerekli tüm tedbirlerin alınması gerekmektedir. Özellikle 2020 yılından itibaren başlayan ekonomik krizin yarattığı derin sosyal sorunlarla beraber muvazzaf ve emekli personelin durumu daha da kötüleşmiş, ekonomik durumlara ilave olarak Hükûmetin yanlış politika ve uygulamaları sonucunda TSK'de siyasallaşmanın getirdiği adaletsizlik duygusuyla birlikte personel moral ve motivasyonu olumsuz bir şekilde etkilenmiştir. Personelin yaşamış olduğu sorunların temelinde ekonomik şartların kötülüğü yatarken kurum içerisinde hâkim olan Hükûmetin yanlış politika ve uygulamalarından kaynaklı liyakatsizlik ve siyasallaşmanın bir sonucu olan gelecek kaygısı da personelin yaşadığı sorunların temelini oluşturmaktadır.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız?

Medeni Bey, buyurun efendim.

MEDENİ YILMAZ (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlar, Sayın Bakan Yardımcımız, şehit ve gazi ailelerimizin değerli mensupları, Bakanlığımızın değerli temsilcileri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, görüşmekte olduğumuz teklifi genelde olumlu bulduğumuzu, yıllardır beklenen bir ihtiyacı karşıladığını ve bir boşluğu doldurduğunu ifade etmek isterim. Elbette bu düzenlemenin eksik bulduğumuz ya da eleştirdiğimiz yanları var. Bunlarla ilgili, izninizle yapıcı eleştirilerimizi de kısaca paylaşmak isterim: Öncelikle yerinde bulduğumuz yanları; 1'inci madde, şehit ana ve babalarına tanınan asgari ücret güvencesini tüm vazife malullerine yayıyor. Şehadetin hukuki karşılığının şehidin rütbesine göre değişmesi savunulabilir bir şey değildi, bu ayrımın kaldırılması doğrudur.

2'nci madde, bakıma muhtaç gazi ve malullere yapılan ödemeyi yüzde 25 artırıyor ve bunu net asgari ücrete endeksliyor; yöntem de doğrudur, tutarlı olması da anlamlı.

6'ncı madde, er ve erbaşların yeniden muayene hakkını 55 yaşına taşıyor. Bu, yaralanmaya bağlı rahatsızlıkların yıllar sonra anlaşılması gereği karşısında yerinde bir düzenlemedir.

Şimdi asıl meseleye geliyorum, bu konuda 5'inci maddeyle ilgili verdiğim önerge var, önerge üzerinde de konuşmak isterim ama şimdiden burada söylemek istiyorum. 5'inci maddeyle getirilen hak yalnızca askerî personele, Millî İstihbarat Teşkilatı mensuplarına, Emniyet teşkilatının emniyet hizmetleri sınıfına mensup personeline ve güvenlik korucularına tanınıyor. Sormak istiyorum: Aynı şarapnel parçasıyla yaralanan bir asker ile bir sivili ya da aynı teşkilatta görevli iki personeli birbirinden farklı hukuki rejime tabi tutmanın objektif ve makul açıklaması nedir? Anayasa'nın 10'uncu maddesinin son fıkrası, şehit yakınları ile malul ve gaziler lehine alınacak tedbirlerin eşitliğe aykırı sayılmayacağını söyler ama bu hüküm, korunan gruplar arasındaki ayrımları denetim dışı bırakmaz. Aksi hâlde, bu Meclis, bir eşitsizliği giderirken yenisini üretmiş olur. 5'inci madde bir geçici madde olarak düzenlenmiş ve şöyle diyor: Bu hükümler, yalnızca maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen olaylar hakkında bir defaya mahsus uygulanır, bu tarihten sonraki olaylar için yeni başvuru yapılamaz.

Değerli arkadaşlar, terörle mücadele devam ediyor. Bu maddeyi bu hâliyle kabul edersek şunu söylemiş oluyoruz: Aynı bölükte görev yapan, aynı çatışmanın içinde bulunan, aynı ağırlıkta yaralanan iki askerden biri olayı 31 Ağustosta yaşadığı için ömür boyu aylık alacak, diğeri 2 Eylülde yaşadığı için hiçbir hak elde edemeyecek. Aralarındaki tek fark takvim yaprağı. Bugün buraya bir

tarih eşiği daha koyarsak birkaç yıl sonra bu salonda aynı meseleyi yeniden konuşacağız. Devlet adına ödenen bir bedelin karşılığı olayın takvim tarihine göre değişmemelidir. Bu maddenin geçici madde olmaktan çıkarılıp kalıcı hâle getirilmesi gerekir.

Tanınan hakkın kullanılabilmesi için üç şart getirilmiş: Başvuru bir yıl içinde yapılacak, olay tarihinde mensubu olunan kuruma yapılacak ve en az bir Adli Tıp uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu alınacak.

Bu maddenin muhatabı kim? Büyük ölçüde, on yıl, on beş yıl önce yararlanmış, bugün terhis olmuş, kurumundan ayrılmış, emekli olmuş insanlar. Şimdi soruyorum: Terhis olduktan sonra sivil hayata dönmüş bir er hangi kuruma başvuracak? Aradan geçen on beş yıldan sonra kurum arşivinde kaydı bulunamazsa ne olacak? Metinde bunun cevabı yok. Adli Tıp uzmanı şartı tıbbi değerlendirme niteliğini yükselttiği için doğrudur ama uygulanabilir midir? Türkiye'de kaç Adli Tıp uzmanı görev yapıyor? Adli Tıp Kurumunun mevcut iş yükü nedir? Sağlık Bakanlığı bu iş için kaç tane hastane belirleyecek? Bunlar hangi illerde olacak? Bu sorular cevaplanmadan bir yıllık süre koymak, hakkı tanıyıp kapısını kilitlemek anlamına gelir. Bir eksiği daha var: Başvurunun reddi hâlinde ne olacağı düzenlenmemiş, itiraz yolu yok, idarenin karar verme süresi yok, kararın gerekçelendirilmesi yükümlülüğü yok, sağlık kurulu raporuna itiraz usulü yok. Bu maddeyi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koçak, buyurun.

KONUR ALP KOÇAK (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz defaatle, birçok fırsatta hem Genel Kurulda hem Komisyon toplantılarında, şehit yakınlarımız için, gazilerimiz için atılacak her türlü müspet adımı destekleyeceğimizi ilan ettik dolayısıyla onların mali, sosyal haklarının geliştirilmesine ilişkin maddeler ihtiva eden bu kanun teklifinin de desteklenmesi gerektiğini düşünüyor, destekleyeceğimizi söylüyoruz. Tabii, bununla birlikte bazı ilave düzenlemelerin yapılabileceğini de not etmek istiyoruz. Bu kanun teklifini yaklaşık iki yıldır üstün gayretle hazırladığınızı, hazırlamak için çok yoğun mesai harcadığınızı bizzat bilen birisi olarak da öncelikle bu emeklerinizden dolayı başta size ve Komisyonumuzun diğer üyelerine teşekkür ediyorum.

Birkaç hususu dikkate getirmek isterim teklifle ilgili. Mesela daha önceki Komisyon toplantımızda da dile getirmiştim -gerçi orada Sayın Bayraktutan yoktu, bu toplantıları kaçırdınız- mesela onların birisinde bir hususu dile getirmiştim, şuydu: Biz burada terörle mücadele kapsamındaki yaralanmalardan bahsediyoruz, mesela geçici 20'nci maddede ancak biliyoruz ki Meclisin aldığı kararla yurt dışına gönderilen, Libya olsun, Somali olsun, başka ülkelere gönderilen askerlerimiz de var, Azerbaycan gibi. Bu ülkelerde görev icra ederken yaralanmalar söz konusu olduğunda bu askerlerimizin durumunu da dikkate almamız gerekiyor dolayısıyla belki geçici 20'nci maddenin başlangıç kısmında, ilk cümlesinde, Cumhurbaşkanlığı tezkereleri uyarınca Mecliste alınan kararlar kapsamında yurt dışında yürütülen askerî faaliyetleri de eklemek düşünülebilir.

Ayrıca, 15 Temmuz gazileri için, biliyorsunuz, alınan bir karar vardı, bir kanun maddesiyle. "Faydalı oldukları sırada yaralanan kamu görevlileri ve sivillerin yaralanma derecesine bakılmaksızın 'gazilik' ünvanı verilir." hükmü geçiyor o kanunda. Belki bu geçici 20'nci madde içerisinde de yine "Yaralanma derecesine bakılmaksızın 'gazilik' ünvanı verilir." ibaresini taşıyan bir değişiklik yapılabilir kanaatindeyim.

Bir de bir milletvekilimiz dile getirdi, başvuruların hangi sürede tamamlanacağına dair bir hüküm yok. Ben daha önceki çalışmalarda hatırlıyorum, bu konuda bir yıllık süre öngörülüyordu; belki yine "Yapılacak başvurular en geç bir yıl içerisinde tamamlanır." şeklinde bir ifade eklenebileceği kanaatindeyiz.

Bir de ben hazır burada başka kurumların temsilcilerini de bulmuşken bir hususa daha dikkat çekmek isterim, şu var: Mevzuat aynı, kanun aynı ancak farklı kurumların bakışı, yorumlayışı, anlayışı farklı olabiliyor. Bizim, Konya'da şehit olduğu için şehitliğe defnettiğimiz bir askerimiz vardı, ailesine aylık bağlandı, herkes şehidin arkasından acısını çekti ama bir yandan da devletin şefkatini yaşadılar. İki yıl sonra Sosyal Güvenlik Kurumu dedi ki: "Yok, sen aslında şehit değilmişsin. Şimdi, askerî şehitlikten, yattığı yerden kaldıracak değiliz, tamam, o orada kalsın ama ödediğimiz maaşları geri alalım." SGK o parayı faiziyle geri almaya kalktı. Böyle bir durum var. Dolayısıyla uygulamadaki bu çarpıklığın giderilmesi hususunu dikkate getirmek istiyorum çünkü biz burada hangi kanunu koyarsak koyalım uygulamada farklı sonuçlar ortaya çıkabiliyor, farklı kurumlar farklı işlere tevessül edebiliyor.

Şöyle, bir örnek daha vereyim: Yine, Konya'da bir gazi öğretmenimiz var, 1993 yılında Şırnak'ta görevi esnasında okulun müdürü iken okulda çalışan 4 öğretmenle birlikte bir terör saldırısına maruz kalıyorlar. 4 öğretmen şehit, kendisi 10 kurşun yemiş 3 tanesi kafasına olmak üzere, hayatta kalmış "20 santim mesafeden Keleş'le kafama sıktılar." diyen bir öğretmen. Kendisi de sosyal medyada arattığınızda çok kolaylıkla bulabileceğiniz bir isim, Cemal Ünlü Hocamız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz.

KONUR ALP KOÇAK (Konya) - Onunla ilgili şu durumu söyleyeyim, SGK temsilcisi arkadaşımız not eder belki: Şimdi, yüzde 58 malul dolayısıyla normal, şu anki mevzuatımıza göre bir aylık bağlanması, bir tazminat alması mümkün. Bunun için Sosyal Güvenlik Kurumuna başvuruda bulunduğu zaman aldığı cevap da "Sizin böyle bir hakkınız yoktur." şeklinde. Oysa bu kanun teklifinde de göstergelerini artırıyoruz, o göstergeler kapsamında birinci derecede sayılıp, o kapsamda değerlendirilip maaş bağlanması gerekirken Cemal Hocamıza verilen cevap "Sizin böyle bir hakkınız yoktur." şeklinde. Bu uygulamanın...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Aldık.

Teşekkür ederiz, sağ olun.

Komisyon üyelerinden başka söz isteyen var mı?

REFİK ÖZEN (Bursa) - Sayın Başkanım, müsaadeniz olursa ben de birkaç ilave yapmak isterim.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Buyurun.

REFİK ÖZEN (Bursa) - Sayın Başkanım, kıymetli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önemli bir çalışma için bir araya gelmiş bulunuyoruz. Öncelikle, bu geride bıraktığımız iki yıllık süreç içerisinde katkı sağlayan herkese ben teşekkür etmek istiyorum ve bu toplantı vesilesiyle yine katkı koyacak olan arkadaşlarımıza baştan teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum.

Savunma Komisyonunda 2018'den bu yana görev yapıyorum ve gerçekten Türkiye Büyük Millet Meclisinde -tekrar ifade etmekte fayda görüyorum- en uyumlu çalıştığımız Komisyon olduğunu bir kere daha burada söylemek isterim. O yüzden, tüm Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum.

Tabii, birçok konu var aslında geçmişten bu yana çözdüğümüz ve hâlâ çözüm bekleyen konular da var, onun da farkındayız. Muvazzafların bazı meseleleri var, gazilerimizin, şehit yakınlarımızın ama burada özellikle arkadaşlarımız, söz alanlar bu kanun teklifiyle alakalı görüşlerini ifade ettiler. Ben hem hatırlatma babında hem geleceğe ışık tutma anlamında geçmişten bu yana yaptıklarımızı, şehit yakınlarımız ve gazilerimiz için neler yaptığınızı bir daha hatırlatmakta fayda görüyorum. Onlar için ne yapılsa azdır, bunu tekraren ifade etmek isterim. Şehit yakınlarımız ve gazilerimiz bizim baş tacımızdır ve bu şuurla hareket ediyoruz, Komisyon olarak da bu şuurla hareket ediyoruz. Mesela, 2002 yılına kadar terörle mücadele kapsamında şehit olan güvenlik görevlilerimizin yakınlarına 1 istihdam hakkı tanınmakta iken 2012 yılında yaptığımız düzenlemeyle terörle mücadelede şehit olanların yakınlarına istihdam hakkını 2'ye çıkardık kıymetli arkadaşlar. Öbür taraftan, istihdam hakkından yararlanan vatandaşlarımızın öğrenim durumlarına uygun ünvanlara atanmalarını sağladık. Gazi ve malullerimizden ilkokul ve ortaokul mezunu olanların memur ünvanıyla atanabilmelerinin önünü açtık. İstihdam hakkının kullanılmasındaki 45 yaş sınırını kaldırdık. Şehit yakınlarından anne, baba veya kardeşlerin istihdam hakkını kullanmaması hâlinde eş veya çocuklardan toplam 2 kişinin bu haktan yararlanmasını sağladık. 1995-2002 yılları arasında 6.315 olan atama sayısı -arkadaşlar, bu rakam önemli- 2026 yılında gerçekleştirilen 661 yeni atamayla birlikte şu anda kamuda toplam 52.608 istihdama ulaşmış durumdayız. Böylece, on binlerce şehit yakını, gazi ve gazi yakınımızın kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmesini sağlamış olduk. Diğer taraftan, özellikle erbaş ve er statüsündeki gazilerimizin aylıklarında 2013 yılında yüzde 25 oranında bir artış yapmıştık ve çalışmaya başlayan gazilerimizin malullük aylıklarının kesilmemesini, gerekli şartları taşımaları hâlinde görev aylıklarıyla birlikte malullük aylıklarını da alabilmelerini de sağladık. Ağır engelli gazilerimize verilen bakım desteğini 2 asgari ücret tutarına yükseltmiş idik geçmişte. Öbür taraftan, faizsiz konut kredisinin kapsamını genişleterek daha önce bu imkândan yararlanamayan vazife hak malullüğü ile şehit yakınlarımızı da kapsama almış idik. Şehitlerimizin eş veya çocuklarından birine, eş ve çocuk bulunmaması hâlinde, anne veya babadan birine bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV muafiyetli araç alma hakkı sağladık ve doğal gazda yüzde 50 indirim gibi katkıları yine hayata geçirdik. Ulaşım ve diğer hizmetlerde de belli kolaylıkları hayata geçirdik. Yeterli mi? Değil. İnşallah, buna yine hep birlikte ilerleyen süreçte daha iyilerini yapmak için katkı sağlayacağımıza ben inanıyorum.

Tekrar hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Sağ olun, teşekkür ediyorum.

Hanımefendi, buyursunlar Sayın Milletvekili.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli katılımcılar; hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Üç yıla yakın buradayız, ilk kez Millî Savunma Komisyonuna katılıyorum. Açıkça, gelirken, tabii, Genelkurmay Başkanlığı yapmış bir kişinin Başkanlık yaptığı bir Komisyonda konuşmayı da düşünmüyordum, haddim değil diye düşündüm ama kapıdan girerken gördüğüm manzara beni bu konuşmayı yapmaya itti. Maalesef, Meclisimizde bile ilkin olay çıkıyor, olay patlıyor, ondan sonra kısmi çözüm yapıyoruz. Gazilerimizin bu Komisyon kapısının önünde bir eylem yapıyor olması çok acı verici bir şey. Belli ki pazarlık yapmışsınız, sadece birini içeriye alabildik, çok gönüllü olduklarını tahmin etmiyorum da gönül isterdi ki hepsi burada olabilseydi.

REFİK ÖZEN (Bursa) - Hepsiyle daha önce görüştük. Hepsinin teşekkür mesajları var.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Şimdi sürem gidiyor, muhakkak öyledir, o yüzden 500 metre ilerdeki Güvenpark'ta yirmi üç gündür yalandan yere eylem yapıyorlar, üç gündür açlık grevi yapıyorlar, bu nasıl teşekkür, anlamadım(!)

REFİK ÖZEN (Bursa) - Ben onları gösteririm size Sayın Vekilim.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Gönül istiyor ki keşke iktidar veya Cumhur İttifakı mensubu milletvekili arkadaşlarımız da bir oraya gitseydi, onları dinleseydi, eğer giden varsa ondan özür diliyorum ama dün itibarıyla gitmediklerini öğrenmiştim. Dolayısıyla bu tablo bu Komisyonun çalışmalarına yakışmadı. Sayın Başkanın konuşmasını dinledim, iki yerde -zaten çok az konuştu ama- "Devletin mevcut imkânları doğrultusunda." dedi. Bu da anlaşılabilir ama şirketlerin vergi borcu silinirken, geri alınmayan teşvikler varken - hepiniz biliyorsunuz, Bütçe Komisyonunda da çalışan arkadaşlar varsa bilir- sıra gazi ve şehitlerimiz ve onların ailelerine gelince "devletin mevcut imkânları doğrultusuna" sığınmasının da doğru olmadığını düşünüyoruz çünkü bugün ülkemiz bölünmemişse bölünmez bütünlüğünü muhafaza ediyorsa ve bugün biz burada özgürce konuşabiliyorsak onu onlara borçluyuz, bunu onlara borçluyuz.

Şimdi, Sayın Başkanım, bir de tabii, imza sahibi milletvekili arkadaşımızın baştan kolaycılığa kaçan ve aslında bölüştüren yaklaşımını, "En çok bilen biziz." yaklaşımını da doğru bulmadığımızı söyleyelim. Bu konuda hepimiz en çok bileniz, kimse kimsenin önüne geçmesin.

Şimdi, Sayın Başkanım, şehit ve gazilikte rütbeler arasındaki farkı ortadan kaldıracak, şehit ve gaziler arasındaki ayrımcılık ve farkı da ortadan kaldırabilecek hukuki düzenlemelerin acilen yapılması gerekirdi, bunu görmüyoruz. Ayrıca, Yeni Parti olarak sunmuş olduğumuz kanun teklifindeki muharip gazilerimizin vefatı hâlinde şeref aylıklarının engelli, dul ve muhtaç çocuklarına intikal ettirilmesi ya da gazilerimizin ortez ve protez sorunlarının acilen çözülmesi, rapor ve benzeri işlemlere ikamet edilen yere en yakın üçüncü basamak sağlık kuruluşlarında başvurulması gibi birçok ekonomik katkı sağlayacak şeylerin yapılabileceğini düşünüyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Tamamlayalım.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Bitiriyorum.

Umarım bu çalışmanız sırasında bizim arkadaşlarımızın, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın yapacağı, katkı sağlayacağı önergeleri dikkate alır ve bu eksiklikleri giderirsiniz ve o şekilde Meclisimize gelir ve bu şekilde gazi ve şehitlerimizin onuruna yakışır bir düzenlemeyi hep birlikte geçiririz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz.

Sağ olun.

Ayyüce Hanım, buyurun.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, kıymetli hazırun; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle kanun teklifini sunan sayın vekilin üstenci konuşmasını kesinlikle reddediyorum. Madem bu kadar hassassınız; sizden fazla şehidi, gaziyi, askeri savunan yok; Bütçe Komisyonunda Türk askerini ırz düşmanı olarak suçlayanlara niye haddini bildirmediniz? Niye ağzınızı açmadınız? Niye onu söyleyen vekil hiçbir şekilde uyarı cezası bile almadı, hâlâ da hiçbir şey yapılmadı? Bunu kesinlikle kabul etmiyorum. Bu konuda yarışma da yok, onu da bildirmek istiyorum.

Yirmi beş yıldır iktidarsınız, kırk yıldır terörle mücadele var ama siz son iki yıldır sıkı bir şekilde şehit ve gazi hakları için çalışıyorsunuz ve ne tesadüf ki bu son iki yıl sizin -tırnak içinde- "terörsüz Türkiye" diye adlandırdığınız sürece denk geliyor. İmralı canisi, bebek katilinin parafladığı kanun teklifinin Meclise sunulduğu bugün Millî Savunma Komisyonunun da şehit ve gaziler için düzenleme yapmak üzere toplanmasını ahlaki açıdan doğru bulmadığımızı söyleyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Şehit ve gazilerimizin hakları devletin kahramanlarına karşı koşulsuz borcudur. Bu haklar, PKK mensupları için hazırlanan bir düzenlemenin karşılığı, dengesi veya vicdani örtüsü kesinlikle olamaz. Terörle mücadele edenlerle mücadele edilenleri birbirine paralel düzenlemelerin iki tarafı gibi göstermek, şehit ve gazilerimize tanınacak hakları PKK'ya yönelik düzenlemelerin ahlaki denge unsuru hâline getirmek çok yanlıştır. Üstelik sorumluluk şehitlerimizin, gazilerimizin ve ailelerinin maddi ve manevi sorunlarını çözmekle sınırlı değildir; onların canları ve kanları pahasına korudukları millî devleti, millî kimliği, üniter yapıyı, milletin birliğini ve cumhuriyetin temel esaslarını korumak da aynı sorumluluğunun ayrılmaz bir parçasıdır. Şehit ve gazilerin haklarını iyileştirirken uğruna mücadele ettikleri değerleri tartışmaya açmak, onların fedakârlıklarına karşı görevimizi eksik bırakmak demektir. Devlet, kahramanlarına yalnız haklarını teslim ederek değil emanetlerine sahip çıkarak da vefasını kesinlikle göstermelidir. Bu yapılan düzenleme tabii ki gereklidir ama maalesef, şehit aileleri ve gazilerin taleplerini ya da esas taleplerini karşılamamaktadır. Biz İYİ Parti olarak çok yakın bir tarihte Sayın Genel Başkanımız Müsavat Dervişoğlu'nun imzasıyla çok kapsamlı bir çalışma yapıp bir kanun teklifi sunduk Meclise. Keşke o kanun teklifini de burada, bu Komisyonda sizin kanun teklifinizle beraber görüşmeye açsaydık. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 35'inci maddesine göre bu tekliflerin birleştirilerek ele alınması hem Komisyonun daha kapsamlı bir değerlendirme yapmasına hem de ilgili problemlerin tamamen çözülmesine sebep olurdu. Ayrıca, Sayın Başkanım, bugün Komisyona katılmak isteyen Şehit Gazi-Sen Konfederasyonu ve Terörle Mücadele ve Vazife Kahramanları Derneğinin kendi haklarıyla ilgili olan Komisyona katılma isteklerine karşı Meclisin... Onların söylediklerine göre de sizin direktif verdiğinizi bize söylediler. Yapılan muamele inanın beni çok üzdü, ben burada ağlamamak için kendimi zor tutuyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Tamamlayalım.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Bu Mecliste paçavralar açıldı, İmralı canisi ve bebek katilini öven sloganlar atıldı ve hiçbir Meclis polisi onların önüne bu barikatı kurmadı. O yüzden bu hareketi de kınıyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Bakanlıklarımızın, basınımızın değerli mensupları; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Şehit yakınları, gaziler ve gazi yakınlarına ilişkin haklar uzun yıllar boyunca farklı tarihlerde yürürlüğe giren çeşitli kanunlarla düzenlenmiştir. Asla son iki yıl değil, bakılırsa kanuna, geçtiğimiz yıllarda da hemen hemen her yıl bir düzenleme geldiğini görürüz.

Esasen, şehitlik ve gazilik kavramlarını da kapsayan bütüncül ve müstakil bir düzenleme yapılması gerekmektedir. Komisyon Başkanımız Sayın Hulusi Akar ile Komisyon üyemiz Sayın Mehmet Ali Çelebi'nin uzun süredir bir çalışma yaptığını biliyoruz. Görüşmekte olduğumuz teklif de bir anlamda bu çalışmanın bir ürünü olup belli bazı ihtiyaçları karşılamaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak başta Hulusi Paşa'mıza, Milletvekilimiz Mehmet Ali Çelebi Bey'e ve emeği geçenlere çok teşekkür ediyoruz. Temennimiz, önümüzdeki dönemde tüm konuları kapsayan müstakil bir teklifin gündeme gelmesidir.

Bugün şehit aileleri ve gazilerimizle ilgili birçok dernek ve vakıf bulunmaktadır. Kanuni düzenlemeyle şehit aileleri ve gazilerimizi temsil edecek bir yapı oluşturulmasını da gerekli görüyoruz. Elbette şehitlerimize ve gazilerimize çok şey borçluyuz. Vefanın, sadakatin, bağlılığın ve millet sevgisinin muhterem temsilcileri olan şehitlerimiz ve gazilerimizin haklarını ödemek elbette kolay değildir. Gazilerimize ve şehitlerimizin emanetlerine sahip çıkmak ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlamak devlet ve millet olarak vazifemizdir. Şehitlerimiz ve gazilerimiz Türk milletine emanet edilmiş manevi değerler olarak her zaman var olacaklardır. Gazisini tanımayan, şehidini hatırlamayan, tarihini bilmeyen ve millî kimliğini terk eden bir milletin bağımsız ve şerefli bir hayatı olduğuna tarih denen ibretlik süreç henüz tanıklık etmemiştir. Büyük devletler şehidi ve gazisi için vereceklerinin hesabını düşünmezler çünkü şehitler ve gaziler ülkesi için vereceklerini hiç düşünmeden vermişlerdir.

Sayın Başkanım, teklifle ilgili görüşlerimizi Konur Alp Bey izah etti, ayrıca maddelerde de söyleriz. Özellikle 5'inci ve 7'nci maddeyle ilgili önemli bir düzenleme yapılıyor ama özellikle "gazi" ünvanının mutlaka verilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca, yaralanma derecesine yönelik kısıtlama getirilmemesi görüşündeyiz. Er ve erbaş kamu görevlilerini de kapsaması gerektiğini düşünüyoruz. 5'inci madde ile 7'nci maddeler arasında da hukuki açıdan tutarlılık olması, ayrımcı olmaması görüşündeyiz.

Bu teklif dışında birkaç konuyu daha dile getireceğim.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz.

Sağ olun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Tamam.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Buyurun.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, biz bugün İYİ Parti Grubu olarak bu Komisyona bir dilekçe iletmek istedik şehit ailelerimizin ve gazilerimizin dinlenmesi hususunda ve dilekçe kabul dahi edilmedi yani dilekçe kabul edilir, değerlendirilir, reddedilir, gereği yapılır, yapılmaz bu ikinci fasıl ama dilekçenin Komisyonda kabul edilmemesini -ben ilk defa böyle bir şeyle karşılaşıyorum- gerçekten kınıyoruz ve

açıklama da istiyoruz bununla ilgili. O dilekçe kabul edilmediği için o şekilde gelmek zorunda kaldı gaziler bu binaya ve o binanın girişinde bu Meclisin koruma polislerinin "'Birisi dahi alınmayacak.' talimatı aldık." ifadesi aşağıdaki bütün kameralarla kaydedildi. O talimatı kim verdi ben bilmiyorum ama kim verdiyse... "Birisi dahi alınmayacak..." Bu Komisyon salonuyla ilgili iradesi olabilir bu Komisyonun ama binayla ilgili, Meclis kampüsüyle ilgili iradesi olamaz. Milletvekilleriyle birlikte milletvekillerinin misafiri olarak bu binaya girenler bizim odalarımıza her hâl ve şartta girebilirler. Bugüne kadar -az önce Ayyüce Vekilim de dedi- bu Meclisin koridorlarında bir terör örgütünü öven sloganlar atılırken onlara müdahale talimatı vermeyenler eğer gerçekten gazilere -ben inanmak istemiyorum hâlâ- müdahale talimatı verdilerse ve Türk polisi ile Türk gazilerini orada karşı karşıya getirmeye kalkıştılarsa her kimse müsebbibi kınıyorum.

Şimdi, toplantı başladığından beri "Biz zaten dinledik onları..." Dinlemiş olabilirsiniz ama belli ki anlamamışsınız yani 30 küsur talepten 1 tanesi bile tam olarak gazilerimizin istediği gibi bu kanun teklifine giremediğiyse eğer, demek ki anlaşılmamış bu taleplerin neler olduğu.

Şimdi, ilk imza sahibinin 6 Haziran 2024'te Meclis kürsüsündeki konuşmasında açık ifadesi var: "Emsal sorunuyla ilgili Cumhurbaşkanının bizzat talimatı var, çalışıyoruz." Ne bitmez çalışmaymış bu arkadaş! Nerede, emsal sorun çözülüyor mu, çözülüyor mu bu teklifte?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Anlatacağız.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Anlatın, merakla bekliyoruz.

Yani dolayısıyla sadece o değil hiçbiri yok; terörle mücadele gazilerine emsal özlük haklarının verilmesi yok; ileri teknoloji protez, yurt dışı tedavi hakkı istiyorlar, yok; vergi, ÖTV muafiyetinin artırılması yok; gaziler arasındaki hak farklarının kaldırılması yok; gazi çocuklarına kamuda istihdam hakkı yok; yok da yok. Dolayısıyla demek ki bir eksik görmüşler bu teklifte ve aslında ne istediklerini anlatmak istiyorlar. Bir kere daha dinlenseler burada mesela, kıyamet mi kopar? Kıyamet kopmayacak ki Sayın Başkan temsilci olarak bir gazimizi dinlemeyi kabul etti günün sonunda. Dolayısıyla yani çok kolay, çok nezaketle çözülebilecek bir sorunun bu noktaya gelmesini kınıyoruz.

Yine, sadaka istemediler, onurlarını da satmadılar Güvenpark'ta günlerdir gazilerimiz. Bu teklifin -ısrarla söylüyoruz- tam da PKK terör örgütü başının dayatmasıyla gelen teklifle, ihanet yasasıyla eş zamanlı görüşülmesini de kınıyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Toparlayalım.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Ben söylemek istemiyorum ama bu teklifin de bir sus payı gibi, bir rüşvet gibi getirilmesi en büyük hakarettir gazilere, en büyük hakarettir şehit ailelerine. Gerçekten, sabahtan beri yaşadıklarımızı yaşamış olmaktan biz mahcubiyet duyuyoruz yaşatanlar adına.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, teşekkür ediyorum.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Sayın Başkanım, eğer uygun görürseniz...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Tamam, yapacağız.

Komisyondan veyahut da Komisyon üyeleri dışında milletvekillerimizden söz isteyen var mı? Yok.

Buradaki gazi arkadaşımıza söz vereceğiz.

Erdem Çerçioğlu, buyurun.

Üç dakikanız var.

ER ŞEHİT AİLELERİ VE ER GAZİLER PLATFORMU GENEL BAŞKANI ERDEM ÇERÇİOĞLU - Sayın Başkan, Kıymetli Komisyon üyeleri; ben -komutanlarımı görüyorum buradan- emir verilip ölüme gönderilen, o sıvasız evlerden çıkan insanlardan birisiyim. Böyle komisyon toplantılarında daha önce konuşmadım, bir hatam olursa şimdiden özür dilerim.

Efendim, sayın vekil bu teklifle ilgili "Çok inceledik, çok araştırdık." diyor. İki buçuk senenin sonunda gelen teklif 3713 sayılı Yasa'ya bağlı olan er şehit aileleri ve er gazilerin hiçbir sorununu çözmemekte.

Efendim, bu ülkede sırtını sıvazlayarak ölüme gönderdiğiniz, gözünüzü kırpmadan ölüme gönderdiğiniz, siyasetini yaparken "Ellerine kına yakılarak vatana kurban edilsin." diye gönderilen insanlar bizleriz ve kapının önündeler.

Sayın Vekilim, hatırlatmak isterim efendim, burada şunu söylemeye çalışıyorum: Bize sanki cep harçlığı veriyormuş gibi bir para veriyorsunuz, "Maaş artışı yaptık." diyorsunuz. Biz yirmi dört gündür Güvenpark'ta eylemdeyiz. Bizim parasal hiçbir sorunumuz yok. Biz parayla pulla ilgili herhangi bir şey söylemiyoruz, biz insan yerine konulmak istiyoruz. Millî Savunma Bakanlığı bizi ölüme gönderirken hiçbir problem yok; iş, sosyal haklar verilmeye kalkıldığında çöp gibi bir kenara fırlatıyorsunuz, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının içerisine atıyorsunuz. Aynı üniformanın içerisinde, aynı şartlarda, aynı terörist kurşunuyla yaralanmamıza rağmen siz bizi yok sayıyorsunuz. Neden yok sayılıyorum, onu da anlamadım. Siz bugün bu masalarda, bu koltuklarda rahat, huzur içerisinde oturuyorsanız; milletvekilleri rahat, huzur içerisinde burada oturabiliyorsa o dışarıdaki arkadaşların ve benim sayemde oturuyorsunuz. Bizim buraya girememiz ne demek? Ben bunu çok yadırgıyorum. Devleti devlet yapan ana unsur biziz, biz; şehit aileleri ve gaziler. Buyurun, hodri meydan, biriniz elinize iğne batırın. 20 yaşında bizim dal budar gibi budanmamıza müsaade ettiniz; belki yanlış emir verdiniz, belki yanlış şeyler söylediniz. Burada oturmuşsunuz koca koca adamlar, bizim cebimize koyacağınız üç kuruş paranın tartışmasını yapıyorsunuz, onu tartışıyorsunuz. Biz bunu asla kabul etmiyoruz, asla kabul etmiyoruz. Aynı üniforma içerisinde aynı şartlarla yaralandığımız arkadaşlarımızdan hiçbir farkımız yok. Dikey geçişli emsal özlük hakkımızı alacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Tamamlayalım.

ER ŞEHİT AİLELERİ VE ER GAZİLER PLATFORMU GENEL BAŞKANI ERDEM ÇERÇİOĞLU - Biz o hakkımızı alıncaya kadar Güvenpark'tan da kalkmıyoruz; bunu buradan duyurmak isterim.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ederim.

Evet, arkadaşlar, geneliyle ilgili görüşmeleri tamamlamış bulunuyoruz.

Soru-cevap var mı arkadaşlar?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Usulle ilgili bir şey söyleyebilir miyim?
BAŞKAN HULUSİ AKAR - Neyle ilgili?
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Usulle ilgili.
BAŞKAN HULUSİ AKAR - Usulü geçtik, usulü geçtik Başkanım.
REFİK ÖZEN (Bursa) - Sayın Tanal, oraları geçtik efendim.
BAŞKAN HULUSİ AKAR - Soru-cevap var mı? Şimdi soru-cevaptayız.
REFİK ÖZEN (Bursa) - Geneli üzerinde görüşleri aldık biz.
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bakın, usul her aşamada ileri sürülebilir, öyle bir süreci yok.
REFİK ÖZEN (Bursa) - Hayır, tümü üzerindeki görüşmeleri yaptık. Partiniz adına zaten arkadaşlar söz aldılar.
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Beyefendi, siz mi Başkansınız?
REFİK ÖZEN (Bursa) - Ben Başkan Vekiliyim.
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Başkan varken Başkan Vekili...
BAŞKAN HULUSİ AKAR - Bir sakin olun, bir dakika, müsaade edin.
Şimdi, bakın, oralar geçildi, sorunuz varsa soru sorun.
Soru aşaması arkadaşlar, sorusu olanlar buyursunlar.
Önce, Komisyon üyelerinden sorusu olan var mı arkadaşlar?
Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimize söz veriyorum.
Buyurun Selçuk Bey.
YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkanım, Kıymetli Komisyon üyeleri, değerli misafirler, çok Kıymetli Gazi'm; hem Sayın Bakanımız hem de ilgili Komisyon üyemiz, milletvekili arkadaşlarımız konuştu, ben bir programdan dolayı yetişemedim. Ben yalnızca bir hadiseyi, bir kez daha, tarihe not düşmek adına söylemek için çok kısaca söz aldım.
Bugün Gazi Mecliste istenmeyen bir hadise yaşandı. Bölücübaşı için bile slogan atanların girebildiği Gazi Meclise, Komisyon odalarına... Gazilerimizle ilgili bir konuyla alakalı gazilerimiz buraya kadar geldi, buraya gelene kadar da aşağıda güvenlik güçleri tarafından ne yazık ki orantısız muamele görmek pahasına bir süreç yaşadı. Bu gerçekten çok üzücü, bunu kabul etmiyoruz, bunu samimiyetle protesto ediyoruz. Burası milletin Meclisi, hususen Gazi Meclis, doğal olarak da gazilerin Meclisidir. Bunun mutlaka telafi edilmesi gerekir. Bu konuyla alakalı talimat verenlerin de ben samimiyetle vicdanlarıyla baş başa kalmalarını diliyorum.
Ben teşekkür ediyorum.
Hayırlı uğurlu olsun.
BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ederim, sağ olun.
Sorusu olan var mı arkadaşlar?
Buyurun.
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.
Değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.
Birinci sorum şu: Şimdi, bir kişi er olarak askere gider, sınava girer, astsubay olur, astsubayken sınava girer... Rütbe anlamında şu anda komutan olan arkadaşlarımız var, paşa konumunda olan arkadaşlarımız var. Bu nedir? Er olarak gitmiştir, sınava girmiştir. İkinci bir arkadaşımız var, o sivildir Değerli Başkanım, sivil olarak girer, şu anda sivil memur, Harbiye sınavlarına girmeden, Harbiyeyi bitirmeden sivil olarak komutanlık makamında oturanlar var; iki örnek. Ben de er olarak gittim -hakikaten er olarak gittim- ben aynı fakülteden mezunum, benimle birlikte asteğmen olarak gidenler de oldu. Aynı fakülteden mezunlar, aynı dönemdeyim, aynı şekilde o arkadaşımız uzun dönem istemiş, ben kısa dönem istemişim. Yani Allah hiç kimseye onu yaşatmasın, arkadaşımız orada şehit oldu veya gazi oldu, ben de oldum aynı eylemde, aynı olayda; aynı terörist saldırısıyla karşı karşıya kaldık, ben gazi oldum, o da gazi oldu ama nedir? "Mahmut, sen er olarak gittin; efendim, Mehmet asteğmen olarak gitti."
YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ki ben asteğmendim.
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Evet, siz asteğmen, işte, ben de er olarak gittim; aynı eylem. Şimdi, buradaki kasıt, yani arkadaşlar, bu, Allah'ın bir ayeti değil, Harbiyede okumadan komutan seviyesine geliyorsa, emekliye ayrılabiliyorsa, özlük haklarını alıyorsa; sayın arkadaşımla aynı fakültedeyiz, aynı sınıftayız, aynı dönemdeyiz, aynı dönemde gidiyoruz, aynı olayda yaralanıyoruz, o asteğmen, ben er...
BAŞKAN HULUSİ AKAR - Sayın Tanal, tamamlayalım lütfen.
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bitiriyorum Başkan, bitiriyorum, yani bir şeye girmiyorum, konunun aydınlığa kavuşması için...
...ve ikimiz de gazi oluyoruz, yani aynı fakülte, aynı teröristin olayı, aynı kurşunlarla, aynı olayda; birimizin özlük hakları generalliğe kadar gidiyor üstadımızın, Selçuk Başkanın, benim orada gitmiyor. Arkadaşlar, bize hukuk fakültesinde öğretilen konu şuydu: Yapılan kanun vicdanları sızlatmayacak, yapılan kanun adalet odaklı olacak.
Şimdi, burada tabii, önergeyi arkadaşlarımız eksik veya yetersiz sunmuş olabilirler, hepsi mümkündür, burada Maliye Bakanlığından belki "bütçe" de denilebilir ama bunun bütçesi de hesaplanmaz yani sizden istirham ediyorum...
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ederim, sağ olun.
MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - ...bunun muhalefeti veya iktidarı olmaksızın elimizi vicdanımıza koyarak adalet, hak ve nefaset çerçevesinde ve bahsettiğim üç örnek de göz önüne alınarak bu olayların bence bir alt komisyona sevkiyle Değerli Başkanım, alt komisyonda bu olayın iyice araştırılarak "Herhangi bir mağduriyet karşılanmadı." dememek için incelenmesini, tevdi edilmesini, bu konuda karar alınmasını talep ediyorum.
Saygılarımı sunarım.
BAŞKAN HULUSİ AKAR - Sayın Tanal, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Başka sorusu olan...

Sibel Hanım, buyursunlar, sorunuzu alayım.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - İki sorum var Sayın Başkan.

"İki yıldır bu konu üzerinde çalıştık, 120'ye yakın kişiyle çalıştık." dediniz ama görülen odur ki hazırladığınız teklif, istekleri, ihtiyaçları karşılamaktan uzak. Bunun nedeni nedir? Bu çalışmalarda siz ilgili kişileri yeterince dinlemediniz mi yoksa başka bir nedeni mi var bu istenilen taleplerin karşılanmamasının?

İkinci sorum da "İki yıldır yine çalışmalar sürüyor." dediniz, tırnak içerisinde söylüyorum, bugün sunulan çerçeve yasayla birlikte eş zamanlı olarak bunu Meclise getirmenizin özel bir sebebi var mıdır; bu sebep nedir? Eğer çerçeve yasayla ilgiliyse de bunun tüm şehitlerimizin ailelerinin ve gazilerimiz ile ailelerinin onuruna dokunduğunu ve bunu da bizim asla kabul etmediğimizi açıkça ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Başka sorusu olan arkadaşım var mı? Yok.

Evet, Sayın Çelebi, siz mi cevap vereceksiniz?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Evet.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Teşekkürler Değerli Başkanım.

İlk önce "İki senelik çalışma 7 madde mi?" gibi bir soru var. Şimdi, tüm kurumlarımız burada, burada en önemli sorun şu samimi olarak ifade edeceksek: "Şehit" "gazi" tanımı yasalarımızda yok. Sayın Tanal, siz daha iyi biliyorsunuz, "şehit" veya "gazi" ibareli herhangi bir kanunda herhangi bir şey yok. Kurbağa adam; o, dalış tazminatında bir geçiyor ama tanım yok. Şehit nedir, gazi tam olarak nedir?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yapalım burada üstat.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Talep ediyorlar zaten.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Çalıştık ama bunun bazı...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Hemen yapalım, karşı çıkan yok.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Hayır hayır, hepsi burada hazır. Çalıştık, çalıştık ama bu, çok kutsal bir mesele, çok teknik bir mesele, hassas bir mesele. Dolayısıyla hangi kurumların gireceğiyle ilgili bazı istişareler devam ediyor; AFAD girer mi, siviller ne olmalı?

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - İki senedir mi devam ediyor?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Kamu görevlileri ne olmalı? Bu tartışılıyor. Dolayısıyla işin en büyük boyutu aslında...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Şimdi bunu yapalım, onu sonra konuşuruz üstat.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - İlk talepleri bu zaten, bundan başlasaydınız, tanımlamadan başlasaydınız.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Süreyle ilgili en büyük boyut aslında... Burayla ilgili çok teknik, çok kutsal bir kavram olduğu için istişare edilmesi gerekti; onunla ilgili de biz elimizden gelen çalışmaları yaptık. Konu onunla ilgili.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Ama biz, sizin burada olmanızın ona daha erken bir sonuç alınmasına...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Bunun çerçeve yasayla ilgisi olup olmadığını soracak olursanız yani bu görüşmelerin tutanakları, tarihleri, bunları birazdan gösteririz zaten, ne zaman başladığımız, hepsi var, hepsi tutanak altında ve burada Millî Savunma Komisyonunda daha önce Sayın Özgür Ceylan da vardı, kendisi de biliyor, onunla yapılan istişareler sonucunda çalışmalar iki sene evvel başlamıştı. Dolayısıyla bunun terörsüz Türkiye çerçeve yasasıyla asla yakından uzaktan alakası yoktur.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Tesadüfen aynı güne denk geldi!

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Yok, getirilmesinden bahsediyoruz, başlamasından değil.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - O önemli değil.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, lütfen... Arkadaşlar, lütfen dinleyelim.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Müdahale etmeyelim. Siz konuştunuz, ben de cevap vereyim.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Yok, yok, sorumu yanlış anladınız. Ben başlamasını sormadım, teklifin getirilme tarihiyle ilgili sorum.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Hiç ilgisi yok, hiç ilgisi yok.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Tamam, cevap veriyoruz.

Evet, buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Bununla da bir ilgisi yoktur. Bütün tutanaklar ortadadır, Millî Savunma Komisyonu toplantıları ortadadır. Komisyon üyesi milletvekillerinizden bizim o istişare toplantılarına katılanlara bir sorarsanız onlar size cevabı verecektir.

Teşekkürler.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Özür dilerim Başkanım, Değerli Vekilimiz...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, siz sordunuz, o da cevabını verdi, onu takdir edersiniz artık.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Üstadım, teknik sorumuza cevap alamadık.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, teşekkür ediyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Anladım, yani sorduğumuz soru açık, net. Sayın Selçuk Bey, değerli komutanlarımız bu işin içerisinde yani işin esas teknik boyutunu onlar bizden daha iyi bilir, generallerimiz...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Doğru, doğru...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Daha doğru olur.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, şimdi, evet, zaman meselesi de var burada.

Efendim, genel görüşmeleri tamamladık.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Üstat, gazinin, şehidin zaman meselesi olacaksa kusura bakmayın, siz de askerî kökenlisiniz, Genelkurmay Başkanıydınız. Bu kadar sizin aciliyetiniz nedir?

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Ya, tamam işte; güzel, tamam.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ne demek? Lütfen yani...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, üçer dakikayla, beşer dakikayla başlanacağına karar aldık dolayısıyla buna göre gidiyoruz. Sabaha kadar burada otururuz, iki gün otururuz fakat bir kural ve esas dâhilinde.

REFİK ÖZEN (Bursa) - Mahmut Bey, siz yoktunuz, başta kuralları koyduk biz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Konulan kurallara göre gidiyoruz.

Şimdi, burada, efendim...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bu insanlar gazi, şehit olurken kural mı koydunuz?

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Her şeyin kuralı var, her şeyin kuralı var. Ne alakası var?

REFİK ÖZEN (Bursa) - Ne alakası var? Mahmut Bey, ne alakası var ya?

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) - Ne alakası var?

REFİK ÖZEN (Bursa) - Bakın, Mahmut Bey, baştan biz belirledik, gayet itidalli gidiyor mesele. Niye problem çıkarıyoruz?

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sorusuna teknik cevap almak... Komutanlarımız...

REFİK ÖZEN (Bursa) - Ya, cevabı verdi. Cevabı beğenirsiniz beğenmezsiniz yani beğendirmek zorunda değiliz ki.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, cevap bu.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Şimdi, Başkan, siz mi Başkansınız, yardımcınız mı Başkan?

REFİK ÖZEN (Bursa) - Siz Komisyon üyesi değilsiniz, ben Başkan Vekiliyim, ben cevap verebilirim. Allah Allah!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Hanginiz Başkansınız, muhatabımızı bilelim.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Bir dakika...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Muhataba göre konuşmak isteyeceğim.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Tamam arkadaşlar.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani muhatap siz mi olacaksınız, beyefendi mi?

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Şimdi, efendim, Yeni Partinin alt komisyon kurulması hakkında bir önergesi var arkadaşlar.

Okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde yer alan maddelerin hukuki, teknik ve uygulamaya yönelik boyutlarının daha kapsamlı, ayrıntılı ve bütüncül bir şekilde değerlendirilmesi amacıyla; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün ilgili hükümleri uyarınca bir alt komisyon kurulmasını ve teklifin bu alt komisyona havale edilmesini arz ve teklif ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Uğur Bayraktutan | Aşkın Genç |
| Zonguldak | Artvin | Kayseri |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Başkanım, her ne kadar kanunu hazırlayan milletvekili arkadaşımız yani ilk imza sahibi diyeyim, daha doğru olur, bu kanunun muhataplarıyla, kesimleriyle ciddi çalışmalar gerçekleştirildiğini ifade etse de biz kanunun bütününe baktığımız zaman bizim kendi yaptığımız çalışmalarda, yaptığımız temaslarda, dinlediğimiz kanunun muhatabı olan kesimlerdeki beklentilerin ve taleplerin bu kanun teklifinde karşılanmadığını gözlemliyoruz. Şimdi, bu noktada da toplumumuzun özellikle bu en hassas ve özel kesimini kapsayan bu düzenlemelerin muhataplarının görüşü alınmadan, kapsayıcı bir sosyal diyalog kurulmadan yasalaşmasının yeterli olmayacağını düşünüyoruz. Bu doğrultuda, bir alt komisyon kurularak şehit ve gazi dernekleri temsilcilerinin, şehit yakınlarımızın ve gazilerimizin oraya davet edilerek, dinlenilerek teklifin maddeleri üzerindeki talep ve önerilerinin birinci ağızdan ortaya konulması ve bir metne yansıtılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Teklifin maddelerine geçiyoruz.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun teklifinin maddelerinin görüşülmesine geçiyoruz arkadaşlar.

V.- KARARLAR

1.- (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinde maddelerin okutulmamasına ilişkin karar

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Herkesin önünde maddeler var, biliniyor.

Daha önceki toplantılarda uyguladığımız gibi, maddelerin okunmamasını oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bu, kanun yapım tekniğine aykırı Değerli Başkanım.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Tamam, onu daha sonra konuşuruz.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, 1'inci madde üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

1'inci maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı?

Sayın Genç, buyurun.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1'inci madde mevcut düzenlemedeki sınırlamayı kaldırarak bütün vazife malullerinden hayatını kaybedenlerin anne ve babalarını asgari aylık güvencesi kapsamına alıyor. Kapsamın genişletilmesini destekliyoruz. Teklif, anne ve babanın her birine ayrı ayrı birer net asgari ücret bağlanmasını öngörmüyor, anne ve babaya bağlanan aylıkların toplamının 1 net asgari ücretin altında kalmamasını güvence altına alıyor, iki ebeveyn hayattaysa bu tutar ikisi arasında paylaştırılıyor. 2026 yılı net asgari ücret 28.075,50 kuruştur, teklifin getirdiği güvence anne ve baba için toplam bu kadardır. Kanun teklifi, anne ve babaya aylık bağlanmasını öngörmektedir ancak her bir ebeveyn için ayrı bir taban aylık verilememekte, anne ve babaya bağlanan aylıkların toplamı için 1 net asgari ücret alt sınırı getirmektedir. Bu nedenle, değişiklik önergemizde toplam alt sınırın 2 net asgari ücrete çıkarılmasını talep ediyoruz, bugünkü tutarla bu 56.151 liralık toplam güvence demektir.

Değerli Başkanım, sayın milletvekilleri; Cumhurbaşkanına aylıkları yüzde 200'e kadar artırma yetkisinin bütün anne ve babaları kapsayacak biçimde genişletilmesi kanuni alt sınırın düşük tutulmasının bir gerekçesi olamaz, şehit anne ve babasının temel gelir güvencesi kullanılıp kullanılmayacağı belli olmayan idari bir yetkiye bırakılamaz; hak kanunda açık ve öngörülebilir olmalıdır. Bu ayrımı açık kurmak durumundayız. Herkes için insanca yaşamaya yetecek bir ücreti savunurken bu maddede kanun teklifinin kendi hak sahipliği mantığını tutarlı kurmasını talep ediyoruz. Alt sınırın gelecekte, asgari ücret değiştiğinde resen güncellenmesi ve hiçbir idari gecikmeye bağlı kalmaması da güvence altına alınmak durumundadır. Şehit anne ve babasının aylığı kurumlar arasındaki yazışmanın veya bütçe takviminin gerisinde bırakılamaz. Şehit anne ve babası bu kanun teklifinde iki ayrı hak sahibidir, birinin gelir güvencesi diğerinin payından düşülmemelidir.

Kapsamın genişlemesini destekliyor, iki net asgari ücret önergemizin de bu maddeye eklenmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Başka söz isteyen var mı arkadaşlar?

Lütfullah Bey, buyursunlar.

LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) - Öncelikle, böyle bir kanun teklifinin iki yıllık bir sürede bile olsa hazırlanması mutlaka ki iyi bir şey. Tabii ki mevcut haklara yeni haklar getirmesi açısından da şehit ve gazilerimiz için de yararlı olduğunu düşünüyoruz. Ancak birçok konuşmacı arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, aslında komisyonlarımızda veyahut da komisyondan sonra Genel Kurulda da mutlaka ki getirilen bu kanun tekliflerinin daha da genişletilerek, irdelenerek, eksikleri varsa bunların da tamamlanması, bu kanunun çıkmasının da aslında ana gerekçelerinden biridir çünkü önemli olan, Mecliste gerçekten geniş kapsamlı olan bir çalışma ve araştırmayla bu kanundan amaçlanan yararların daha iyi ortaya konulması için kanuni zeminin, mevzuatın hazırlanmasıdır. Bu açıdan, komisyonlarımızdaki bu tartışmaların, görüşmelerin ve fikirlerin fevkalade önemli olduğunu tekraren de ifade etmek istiyorum.

Şimdi, görüşülmekte olan kanun teklifinin 1'inci maddesinde yer alan "ana ve babalara" ibaresinin "ana ve babalara ayrı ayrı" ibaresiyle ve "ana ve babalara" ibaresinin, yine, bir alt bölümde geçen "ana ve babalara ayrı ayrı" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ediyoruz. Yani, kanun teklifinde, şehitlerimizle ilgili, anne ve babalarla ilgili, asgari ücretle ilgili yapılan yardımın yüzde 50, yüzde 50 yapılması değil, her birine bir olarak tamamlanması ve ayrı ayrı birer asgari ücret yapılmasını da teklif etmekteyiz.

Burada gerçekten, vazife malulünün anne ve babası ayrı ayrı hak sahibi olup her biri evladını vatan ve millet uğruna kaybetmenin acısını aynı yaşamaktadır. Bu nedenle, her iki ebeveynin de sosyal güvenlik hakkından bağımsız ve eşit şekilde yararlanması sosyal devlet ilkesinin ve hakkaniyetin gereğidir. Esasında, bu teklifin amaçlarına da fevkalade uygundur. Eğer Komisyonumuzda -başta teklif sahiplerinin de bu görüşe katılmasıyla birlikte- böyle bir değişiklik yapılabilirse bu, gerçekten şehit ailelerimizle ilgili olarak da bir memnuniyet verecektir. Gazi derneklerimizin başkanı da konuşurken ifade etti, mesele sadece para meselesi değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Buyurun.

LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) - Mesele, para meselesi olmaktan öte, onların saygınlığı, onların devletimiz tarafından korundukları, düşünüldükleri konusunda gerçekten iyi bir değişiklik olabilir diye düşünüyorum.

Bunu Komisyona da arz ediyoruz, önergemizi de verdik.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz.

Konuyla alakalı 2 önergemiz var...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Özür dilerim, söz istemiştim.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Buyur Başkanım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Şimdi, burada sadece bir ifade değişikliği var. Burada ifade değişikliğiyle yetinilmemeli. Bu değişiklik uygulamada hak kaybına yol açmayacak biçimde açıkça ortaya konulmalı çünkü sosyal güvenlik hakkı Anayasa'mızın 60'ıncı maddesinde güvence altına alınmış bir temel haktır. Bu kelime değişikliği bile binlerce aileyi etkileyebilir. Bu nedenle, idarenin uygulaması vatandaşın aleyhine değil, lehine yorumlanacak şekilde olmalıdır. Kanunlar, vatandaşın hak arama özgürlüğünü kolaylaştırmalı yani uyuşmazlıklara kapı aralamamalıdır. Bu ifade buna yol açmaktadır.

Bizim beklentimiz şudur: Teknik değişikliklerin yanında, vatandaşın sosyal güvenlik haklarını güçlendirecek gerçek reformların da Meclise getirilmesidir. Kanun teklifini yalnızca kelime düzeltmeleriyle değil, sosyal adalet anlayışıyla değerlendirmek zorundayız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, başka söz almak isteyen var mı?

Madde üzerinde 2 önerge var.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 1- 8/6/1949 tarihli 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 72 nci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "erbaş ve erler ile yedek subay ve yedek astsubay okulu öğrencilerinin ana veya babasına" ibaresi "ana ve babalara" şeklinde ve dördüncü cümlesinde yer alan "erbaş ve erler ile yedek subay ve yedek astsubay okulu öğrencilerin ana ve babalarına" ibaresi "Ana ve babalara" şeklinde; "bir aylık asgari ücretin" ibareleri "asgari ücretin iki katının" şeklinde değiştirilmiştir."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Önerge üzerinde söz isteyen?

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ekonomik koşulların olumsuzlukları nedeniyle şehit anne ve babaların hâlihazırda aldıkları maaş yeterli olmamaktadır. Düzenlemeyle, şehitlerimizin anne ve babalarına bağlanan maaşların iyileştirilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Değerli arkadaşlarım, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeye geçiyoruz.

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan "ana ve babalara" ibaresinin "ana ve babalara ayrı ayrı" ibaresiyle ve "Ana ve babalara" ibaresinin "Ana ve babalara ayrı ayrı" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Lütfullah Kayalar
Yozgat

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Sayın Bakanım, gerekçeyi mi okuyalım?

LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) - Gerekçeyi okuyun.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifle 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun 72'nci maddesinde değişiklik yapılarak vazife malulü olarak hayatını kaybedenlerin anne ve babalarına bağlanan aylıklara ilişkin mevcut sınırlamalar kaldırılmaktadır ancak düzenlemede yer alan "ana ve babalara" ibaresi aylığın anne ve baba arasında bölüştürülmesi şeklinde uygulanmaktadır. Vazife malulünün anne ve babası ayrı ayrı hak sahibi olup her bir evladını vatan ve millet uğruna kaybetmenin aynı acısını yaşamaktadır. Bu nedenle, her iki ebeveynin de sosyal güvenlik hakkından bağımsız ve eşit şekilde yararlanması sosyal devlet ilkesinin ve hakkaniyetin gereğidir. Önergemizle "ana ve babalara" ibaresinin "ana ve babalara ayrı ayrı" şeklinde değiştirilmesi suretiyle aylığın anne ve baba arasında paylaştırılmasının önüne geçilmesi ve her bir hak sahibine net asgari ücret tutarından az olmamak üzere müstakil aylık bağlanacağının tereddüde yer vermeyecek şekilde açıkça hüküm altına alınması amaçlanmaktadır. Böylece, uygulamada ortaya çıkabilecek yorum farklılıkları önlenecek, vazife malullerinin anne ve babalarının hak kaybına uğramalarının önüne geçilecektir.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlarım, 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeye geçiyoruz.

2'nci maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Sayın Başkan...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Buyurun Uğur Bey, sizden başlayalım.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu düzenlemeyle, mevcut şekilde getirilen teklifte bakıma muhtaç gazi ve malullere yapılan ödemede net asgari ücretin 2 katı tutarından 2,5 katı tutarına çıkarılması suretiyle bir artırım amaçlanıyor. Hem bizim vermiş olduğumuz önergede hem de İYİ Partinin verdiği önergede -Sayın Kayalar'ın, Sayın Bakanın da verdiği- 3 katı şeklinde ki bir anlamda çelişiyor. Demek ki ortak doğruyu bulabiliyoruz, bu anlamda önemli. Burada gerekçe de şu: Mevcut ekonomik koşullar ve bu durumda olan kişilerin, gazi ve malullerin

içinde bulunduğu durumları, protez, sağlık ödemeleri, diğer konulardaki hayat pahalılığı, ekonomik göstergeler nedeniyle... Lafı uzatmadan, 2,5 kattan 3'e çıkarsa bu mağduriyetler giderilir diye düşünüyoruz, verdiğimiz teklif de o amacı içermektedir, takdir Komisyonundur.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Sayın Tahsin Becan, buyurun.

TAHSİN BECAN (Yalova) - Sayın Başkanım, yine aynı şeyleri söyleyeceğiz. Tabii, kendi bulunduğu pozisyondan dolayı kendine bakamayacak olan gazilerimizin, aynı zamanda dışarıdan da destek alacağı için ona destek verenlerin çok da ucuza çalışmadığını hepimiz biliyoruz. Enflasyonun bugün yüzde 100'lere yakınlaştığı bir dönemde bu kadarcık artış onları kolay kolay rahatlığa kavuşturmayacak, belki 3 oranı bile düşük kalacak ama şimdilik hiç olmazsa 3 oranını verirsek daha ileriki tarihlerde de tekrar iyileştirme yaparız diye düşünüyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Sayın Lütfullah Kayalar, buyurun.

LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) - Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; şimdi burada önergeler var, 2 tane önerge var, ayrıca önerge dışında da değerli milletvekillerimizin görüşleri var. Güzel olan şey şu: Şimdi, birincisi, bu maddeyi hazırlayan değerli milletvekillerimiz burada bir artış yapmışlar, bakıma muhtaç olan gazilerimizle ilgili 2 asgari ücretin verilmesi bakımlarıyla ilgili, yeni teklifte de 0,5 artırılıyor, 2,5. Şimdi, bir artış yapılıyor, bu güzel bir şey ama 2 ayrı önergede ve konuşmalarda da 3 olması noktasında bir mutabakat da var. Yani bu Komisyonda olan, illa parti diyeceksek partileri de ayrı olan değerli Komisyon üyesi ve değerli milletvekilleri aynı noktada birleşiyorlar. Bu gerçekten çok güzel bir şey yani komisyonda böyle bir artışın olması konusunda eğer bir birliktelik ortaya çıkıyorsa bu teklifin ve bu teklifin kanunlaşmasıyla birlikte bakıma muhtaç gazilerin bundan yararlanması konusundaki bu mutabakat daha da güzel bir şey olacaktır. Ne için? Tabii ki gaziler için. Ama daha önemlisi şu: Meclis için çok iyi olacaktır, komisyon için çok iyi olacaktır çünkü birlikte bir düşünce yapılmış olan güzel çalışmayı daha güzel bir hâle getirme konusunda birleşiliyor. Yani bunu gerçekten iyi anlamamız lazım, Türkiye'nin buna çok ihtiyacı var, birbirimizi anlamaya çok ihtiyacı var. Buradaki sayılar yani bu kanun maddesinden yararlanacak olan bakıma muhtaç olan gazilerin gerçekten sayıları öyle çok fazla filan değil -Allah da fazlalaştırmasın- ama bu konudaki yapılacak olan bu birliktelik, bu birlikte fikir üretme, birlikte mutabakat hâlinde Komisyonun, Meclisin bir karar verebilmesi toplumsal mutabakata da çok büyük destek olur diye düşünüyorum. Burada bu artışın oylanması konusunda da ben özellikle iktidar partisi milletvekillerimiz ve Komisyon üyelerimizden, tabii ki başta Sayın Başkandan da bu konuda bir destek bekliyorum, bunu da çok samimi olarak da ifade ediyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Şimdi, burada, tabii, sosyal ve ekonomik hakların iyileştirilmesi Anayasa'mızın 2'nci maddesinin, hukuk devletinin bir gereğidir. Burada 2,5 neden 2,5? Neden 3 değil, 4 değil, 5 değil de 2,5? Şimdi, bu oran, bilimsel anlamda veya ekonomik veya aktüel anlamda bir hesaplama varsa kanun yapma tekniği açısından şeffaf olması lazım, mümkünse bizim de bunu görmemizde bir fayda var. Yani burada arkadaşlarımız 2,5 derken kriter ne? Ya, öyle mi geldi yani bu, 4 olabilirdi, 5 olabilirdi, sebep ne? Ne olur bunu hazırlayan arkadaşlarımız yani Maliyeden varsa Maliyedeki arkadaşlarımız... Burada biz Anayasa'mızın hükümleri uyarınca bunu konuşmak zorundayız. Bu insanların yani herkesin onurlu bir yaşam sürdürme hakkı var, Anayasa da bunu destekliyor, böyle olması gerekir diyor. Bu alt verileri bizimle açıklarsanız, paylaşırsanız seviniriz. Neden 4 olmadı, 5 olmadı da 2,5? Nereden indi bu 2,5?

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde başka görüşmek isteyen, konuşmak isteyen arkadaşımız? Yok.

Devam ediyoruz.

2 önerge vardır, bunları birleştirip okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 2 - 5434 sayılı Kanunun ek 77 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki katı" ibaresi "üç katı" şeklinde değiştirilmiştir."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul<br>Zonguldak | Aşkın Genç<br>Kayseri | Uğur Bayraktutan<br>Artvin |

Diğer önergenin imza sahipleri:

Lütfullah Kayalar
Yozgat

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ekonomik koşulların olumsuzlukları nedeniyle başkasının yardım ve desteği olmadan yaşamını sürdüremeyecek derecede malullere yapılan ek ödemenin tutarı yeterli olmamaktadır. Düzenlemeyle, başkasının yardım ve desteği olmadan yaşamını sürdüremeyecek derecede malullere yapılan ek ödemenin tutarı artırılmaktadır.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, 9 önergemiz var, önce onları bir okuyalım.

Önergeleri okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE.. - 5434 sayılı Kanunun ek 79 uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "(1.250)", "(1.875)" ve "(2.500)" ibareleri "(2.000)", "(2.750)" ve "(3.500) şeklinde değiştirilmiştir."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Mevcut ekonomik koşulların ağırlığı göz önüne alındığında bizim de şehitlerimizin ve gazilerimizin en önemli emaneti olan çocuklarına daha iyi eğitim alabilme şartlarını iyileştirme amacıyla bu katsayıların bu şekilde artırılmasını ve yapılan yardımın yükseltilmesini istiyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, arkadaşlar, önergeyi dinlediniz, gerekçeyi de gördük.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci önergeye geçiyoruz:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE... - 5434 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 87- Bu Kanunun ilgili maddelerine, 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesine, 2330 sayılı Kanun ile 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara ve 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlanmış olan şehit yakınları ve gazilerden emsal aylık almayanlara (15.965) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ilave ödeme yapılır."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Gene mevcut ekonomik koşullar değerlendirildiğinde, emsal aylık alamayan hak sahiplerinin daha iyi şartlara kavuşmaları için daha önce, biliyorsunuz 2023 yılında verilmiş olan bir seyyanen zam vardı, memurlara verilen seyyanen zam, bu emsal maaş alamayan şehit ailelerine ve gazilerimize de bu verilen seyyanen zammın eklenmesini ve bu şekilde gelirlerinin artırılmasını istiyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE... - 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nun 14 üncü maddesinin (A) fıkrasının birinci paragrafının birinci cümlesinde yer alan "başkanlarına" ibaresi "başkanları ile malul ve muharip gazilere" şeklinde değiştirilmiştir."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Gerekçe...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Düzenlemeyle, malul ve muharip gazilerimizin yurt dışı seyahatlerinde karşılaştıkları vize sorununun ortadan kaldırılması hedeflenmiştir.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE... - 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Hak sahibinin evlenmemiş, dul veya 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında sigortası bulunmayan engelli çocuklarının olması halinde, bu aylığın yüzde 50'si dul eşe verilir, diğer yüzde 50'si evlenmemiş, dul çocukları ile sosyal güvencesi olmayan engelli çocukları arasında eşit oranda paylaştırılır, ancak evlenmemiş veya dul çocukların evlenmesi halinde bu aylık kesilir."

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Gene aynı mantıkla, şehitlerimizin ve gazilerimizin bize en önemli emanetleri olan çocuklarının bundan sonraki süreçte, kendileri vefat ettikten sonraki süreçte hak mahrumiyetlerinin ortadan kalkması ve özellikle muhtaç, engelli ve dul olan çocuklarına şeref aylığını bırakabilmesini sağlamasını istiyoruz. Onun için bu madde değişikliğini talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, arkadaşlarım, önergeyi oylarınıza sunuyoruz: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE... - 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 2 - Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi eğitim öğretim kurumlarına güvenli eğitim ve öğretim ortamı sağlamak, okul çevre ve alan güvenliğini sağlamak amacıyla bu pozisyonların gerektirdiği özel şartları karşılamak kaydıyla en az bir güvenlik personeli çalıştırılır.

Bu güvenlik personeli, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi olarak çalışan uzman erbaşlardan en az yedi hizmet yılını tamamlayanlar ile 16/6/1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Emekli Uzman Erbaşlar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunda tanımlanan gazilerden sağlık kurulu raporuyla güvenlik görevlisi olarak çalışabileceğine ilişkin rapor alanlar arasından 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 92 inci maddesi hükmüne göre atanır.

Güvenlik personelinin nitelikleri, tabi olacakları hizmet içi eğitim yükümlülükleri, yetki ve sorumlulukları ile çalışma şartlarına ilişkin usul ve esaslar Milli Eğitim Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Buyurun Eylem Bey.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Okullarda güvenliği sağlama sorumluluğu okul aile birliklerine ve okul idarecilerine bırakılarak işin içinden çıkılamaz ki yaşadığımız okuldaki şiddet olaylarında maalesef -inşallah bir kere daha tekrarlanmaz böyle şeyler- yeterince güvenliğin sağlanamadığı ortadadır. Okulun güvenliğini sağlama görevi idarecilerin ve okul aile birliklerinin sorumluluğu olmamalıdır.

Biz bu teklifle, bu sorunu kalıcı olarak çözmenin yolu olarak temel güvenlik eğitimlerinin yanı sıra terör, uyuşturucuyla mücadele, genel asayiş ve acil müdahale konularında eğitimden geçmiş ve başarılı olmuş atanamayan uzman çavuşlar, uzman erbaşlar ve çalışabilir durumda olan gazilerimizin bu noktada görevlendirilerek Millî Eğitim Bakanlığı bünyesindeki eğitim kurumlarına güvenlik görevlisi olarak atanmalarını, böylece hem okulların güvenliğinin sağlanmasını hem de istihdam problemini büyük ölçüde aşarak iki konuya birden bir çözüm geleceğini düşünüyoruz. O yüzden, bu verdiğimiz önergenin kabulünü istiyoruz, talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE... - 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu madde hükümleri 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamındakiler ve harp malulleri ile Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında görev yapan erbaş ve erler dâhil askeri personel ile Emniyet Teşkilatında Emniyet Hizmetleri Sınıfına mensup personel iken 5434 sayılı Kanunun mülga 45 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen haller kapsamında vazife malulü sayılanlar hakkında da uygulanır."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Gerekçe...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Düzenlemeyle, 2013 yılında 6495 sayılı yasal düzenlemeyle er vazife malullerine verilen yüzde 25 maaş zammının emsal maaş almayan personele de verilebilmesi hedeflenmiştir.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Evet, diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE...- 2330 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 1- Bu Kanun veya bu Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar ile 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun, 28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 45 inci, 56 ncı ve mülga 64 üncü maddeleri kapsamında aylık bağlanan; şehit dul ve yetimlerine her yıl 18 Mart Şehitler Günü'nde, görev malullerine her yıl 19 Eylül Gaziler Günü'nde o yıla ilişkin net aylıkları tutarında ikramiye ödenir.

Bu madde kapsamında yapılacak ödemeler Hazine tarafından karşılanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Başkanım, her fırsatta şehitlerimizin ve gazilerimizin hakkının ödenemeyeceğini ifade ediyoruz, onlarla ilgili bir bütçe kısıtlaması olmaması gerektiğini ve gereğinin yapılması gerektiğini konuşuyoruz. Bu anlamda gazilerimizin ve şehitlerimizin, kahramanlarımızın milletimiz tarafından unutulmadığını ve onlara ne kadar özen gösterildiğinin bir nişanesi olarak 18 Mart Şehitler Günü'nde şehit yakınlarına, 19 Eylül Gaziler Günü'nde de gazilerimize 1 maaş ikramiye verilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeye geçiyoruz:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE...- 24/10/1983 tarihli ve 2933 sayılı Madalya ve Nişanlar Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Devlet Savaş Madalyası;

Devlet Savaş Madalyası, 1974 yılının Temmuz ayında gerçekleştirilen birinci ve Ağustos ayında gerçekleştirilen ikinci Barış Harekatına Kıbrıs'ta fiilen görev alarak katılmış olan Türk Vatandaşlarına ve Cumhurbaşkanı kararına istinaden bu madalyaları almayı hak eden diğer kişilere, birliklerin sancaklarına Türk Silahlı Kuvvetleri Komutanı veya görevlendireceği zat tarafından takılır.""

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Başkanım, hepimizin malumu, Kıbrıs gazilerimiz 1974 yılında Kıbrıs'ta destansı bir mücadele ortaya koyarak isimlerini tarihe altın harflerle yazdıran vatan kahramanlarıdır ve çok büyük başarılara imza atmışlardır. Kıbrıs'ta canını ortaya koyarak şehit olma pahasına birçok zorluğa göğüs gererek kahramanlık destanı yazan gazilerimize ne yazık ki Türkiye Cumhuriyeti devletimiz olarak verilmiş bir madalya bulunmamaktadır. 498'i şehit olmak üzere 37.567 Kıbrıs gazimize harekâtın 50'nci yılı anısına devlet savaş madalyası verilmesi gecikmiş de olsa devletimizin için fedakârlık gösteren gazilerimizin unutulmadığını gösterecek ve kendilerine olan vefa borcumuzu ödeyecektir. Bu önergemizin bu sebeple kabul edilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeye geçiyoruz:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE...- 2/3/1984 tarihli ve 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "aylık bağlananlara" ibaresi "aylık bağlananlar ile 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanuna göre kendilerine aylık bağlanan hak sahiplerine" şeklinde ve ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Aynı kanunlar kapsamına giren sebeplerle hayatını kaybedenlerin dul ve yetimleri ile harp ve vazife malullüğü aylığı almaktayken faizsiz kredi hakkından yararlanmaksızın hayatını kaybedenlerin dul ve yetimleri için ise; bir konut ile sınırlı olmak üzere,

dul eşine, kredi kullanacak çocuklardan en az birisinin yetim aylığı almakta olması kaydıyla aylık bağlanma koşullarına bakılmaksızın talepte bulunan çocukları ile anne ve babasını konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresince faizsiz olarak kredi verilir."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul<br>Zonguldak | Aşkın Genç<br>Kayseri | Uğur Bayraktutan<br>Artvin |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Şehit yakınları ve gazilerimizin büyük çoğunluğu dar gelirli ailelerdir, çoğunun da kendine ait bir evi yoktur. Şehit yakınları ve hayatlarını başkasının yardımı olmaksızın idame ettiremeyen gazilerimizin de en azından bir süre barınma sorununu nasıl çözeceğine dair bir endişe yaşamamaları gerekiyor. O yüzden mutlaka bu kesimlere TOKİ tarafından faizsiz konut kredisi verilmesini ve bunun kapsamının genişletilmesini, hiçbir gazimizin ve şehit ailemizin konutla ilgili bir problem yaşamamasını, barınmayla ilgili bir sıkıntı yaşamamasını istiyoruz. Bu noktada verdiğimiz önergenin kabulünü talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Önergeler tamamlandı, şimdi 3'üncü maddeye geçiyoruz.

Efendim, 3'üncü maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı?

LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) - Sayın Başkan...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Sayın Bakanım, 3'üncü maddeyle ilgili buyurun.

LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) - Sayın Başkanım, Değerli Komisyonumuzun değerli üyeleri; bu getirilmiş olan kanun teklifinin belki de en dikkat çeken maddelerinden biri bu maddedir, 3'üncü maddedir. Dikkat çekme veya önem verilmeyi şu anlamda söylüyorum: Gazilerin ve şehit yakınlarının da yaptıkları görüşmelerde ve bu görüşmeler sırasında üzerinde en fazla durdukları maddelerden biri budur. Biraz önce gazi derneklerimizin başkanı da konuşurken burada bunu ifade ettiler. Biz burada ayrıca bir önerge de verdik bu maddede. Önerge vermemizin de nedeni, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 21'inci maddesindeki vazife malulü sayılan veya hayatını kaybeden Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve diğer güvenlik personeli ile bunların hak sahiplerine bağlanan aylıklar ve sağlanan mali haklar mevcut uygulamada personelin olay tarihindeki statüsü, öğrenim durumu, kadro durumu ve rütbesi esas alınarak hesaplanmaktadır. Biz bu maddeyle ilgili verdiğimiz önergeyle de terörle mücadele kapsamında vazife malulü olan erbaş ve erler ile alt rütbeli personelin ve şehit olanların hak sahiplerinin aylıklarının hesaplanmasında dikey ilerlemesi esas alınarak emsal personelin rütbe, derece ve kademe ilerlemelerinden yararlanmaları sağlanmaktadır. Ayrıca, öğrenim durumu, kadro sınırlaması veya ihtisas belgesi gibi sebepler nedeniyle ortaya çıkan hak kayıpları giderilmekte, terörle mücadele görevinin niteliği dikkate alınarak en yüksek operasyonel ihtisas veya fiilî görev tazminatları ile makam ve görev tazminatlarının aylık hesabına tam olarak yansıtılması öngörülmektedir. Bu, bu kanundaki getirilen yeniliklerle birlikte -tekrar ifade ediyorum- bu kanundan yararlanılması düşünülen şehit ve gazilerimizin en fazla üzerinde durdukları konudur yani erler uzmanlarla, uzmanlar astsubaylarla, astsubaylar da subaylarla ilgili olan mevzuatın dikey olarak uygulanmasını istemektedir. Bu, Komisyonumuzun ve Genel Kurulumuzun vereceği bir karardır ama talep budur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Buyurun Sayın Genç.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3'üncü madde vazife malulü erbaş ve erler, güvenlik korucuları, bazı öğrenciler ve kanunda sayılan siviller için aylık hesabını değiştiriyor. Dört yıllık yüksek öğrenim mezunları 8'inci derecenin 1'inci kademesinden, diğerleri 10'uncu derecenin 1'inci kademesinden başlatılıyor. Derece yükseldikçe 2100 ile 3600 arasında ek gösterge uygulanıyor. Toplam aylık içinde 35398 gösterge rakamına dayalı bir alt sınır getiriliyor. Burada teknik kayıt doğru tutulmalıdır. 35398 gösterge bir üst sınır değil "Bu tutardan az olamaz." hükmü nedeniyle alt sınırdır. 2026 Temmuz-Aralık katsayısıyla yaklaşık 55.770 liraya karşılık gelmektedir. Hâlen 15-25 bin lira bandında aylık alanlar bakımından ciddi bir gelir artışı doğuracaktır. Bu artışı destekliyoruz fakat bu madde Güvenpark'taki er gazilerin talebine tam olarak yanıt vermemektedir çünkü gazilerimizin talebi yalnız aylığın yükselmesi değildir; onlar uzman çavuş emsali statü, rütbe nedeniyle mahrum kaldıkları sosyal ve özlük hakları, kira ve konut desteği, sağlık, istihdam, ikramiye ve diğer yan haklarda eşitlik istemekteler. Teklif ise er gaziyi hâlâ 8/1 veya 10/1 varsayımsal memur hesabında tutuyor, gelir tabanını yükseltiyor ama emsal statüyü kurmuyor. Gazilerimizin "Bizi hâlâ paraya pula tamah ediyormuşuz gibi görüyorlar." sözü tam da bu noktaya işaret etmektedir. Gazinin itirazı daha fazla paraya değil aynı fedakârlığın rütbeye göre farklı hukuk doğurmasına yöneliktir. Dağda aynı mevzide, aynı mayının ve aynı kurşunun karşısında duranları Ankara'da bordrolarına göre ayırmak adalet değildir.

Bu nedenle, Komisyonda şu gerçeği açıkça kayda geçiriyoruz: 3'üncü madde gelir artışı getirir fakat er, şehit yakınları ve er gaziler bakımından emsal özlük hakkı sorununu çözmez. 2013'teki yüzde 25 artışın emsal aylık alamayan personele yayılması, 2023'te memurlara verilen seyyanen artışın yansıtılması, kira desteği, istihdam ve refah farkının azaltılması için yeni madde önergelerimiz ayrıca görüşülmelidir.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Tamamlayalım.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sorun yalnız aylığın miktarı da değildir, mevcut hak sistemindeki er ve erbaş istisnaları nedeniyle ölüm yardımı ve harcırah, emekli ikramiyesi, otuz yıl üzerinden hizmet ikramiyesi ve kira yardımı gibi alanlarda farklılıklar sürmektedir. 3'üncü madde bu istisnaları kaldırmıyor, "Eşitlik sağladık." demek hukuken de vicdanen de doğru değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

TAHSİN BECAN (Yalova) - Sayın Başkan...

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Sayın Becan, buyurun

TAHSİN BECAN (Yalova) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ben, tabii, bir tek 3'üncü madde üzerinde değil de genel bir şeyler söylemek istiyorum.

Sayın Başkanım, öncelikle sizinle yaptığımız çalışmalarda hep olumlu olarak çalıştığımız için sizin şahsınıza teşekkür ediyorum, ekibinize de.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

TAHSİN BECAN (Yalova) - Fakat ben on beş sene Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı yapan birisi olarak hesabı kitabı iyi bilen birisiyim. Şimdi, burada hangi partiden olursa olsun tüm arkadaşlarımız şehitlerin veya gazi ailelerimizin daha iyi şartlarda yaşaması için mücadele veriyoruz ama hep söylüyoruz "Her şeyi yapmak için hep beraber elimizden geleni yapalım, edelim." sözde konuşuyoruz ama öze gelince bunu beceremiyoruz. Eğer bütçe sıkıntısı varsa burada iş dünyasının vergisine 1 puan koysak belki şehit ailelerinin, gazilerin, hatta engellileri de katıyorum buna, hepsinin sorununu çözeriz. Yani bizler için şehit olmuş, gazi olmuş ailelerin bütçesine burada "2,5 mu yapalım; 1,5 mu yapalım?" tartışmasından ben utanıyorum şahsen, bunu yapmamamız lazım. Bu şekilde hareket edersek...

Bakın, bu kadar önerge veriyor arkadaşlarımız, tabii ki Cumhur İttifakı olarak sayınız evet, yüksek ama ne diyoruz? Bu konu siyasetüstü bir kavram ama oylamaya gelince bu kavram yok oluyor. Yani benim ricam, gerçekten kalıcı çözüm bulalım. Bu özel bir Komisyon ve bu Komisyonda olmaktan biz gurur duyuyoruz ama tartıştığımız konu benim şahsımı çok üzüyor, burada buçuklarla uğraşmamamız lazım, başka şeyleri kısalım. Hepimiz ev geçindiriyoruz, şirket yapıyoruz ama bugün paramız yoksa pastırma, sucuk yemiyoruz, zeytin, peynir yiyoruz; bütçede de bunu ayarlayabiliriz istersek.

Burada tekrar edeceğim: Şehitlerin, gazi ailelerinin, engellilerin özel bir bütçesini çıkarıp bunun pazarlığını yapmamak daha doğru geliyor. Benim şahsi ricam bu.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

3'üncü madde üzerinde görüşmek isteyen, konuşmak isteyen başka arkadaş var mı? Yok.

Evet, tamamlandı.

1 adet önerge vardır, o önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

MADDE 3- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinin son cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Birinci fıkrasının (h), (i) ve (j) bentleri kapsamında terörle mücadele faaliyetleri esnasında malul kalan erbaş ve erler ile alt rütbeli personelin ve vefat edenlerin aylığa müstahak hak sahiplerinin vazife malullüğü aylıklarının hesaplanmasında; öğrenim durumu, kademe, derece ve kadro sınırlaması uygulanmaksızın dikey statü ve rütbe ilerlemesiyle fiili görev tazminatları esas alınır.

Bu kapsamda;

a) Erbaş ve erler öğrenim durumlarına veya yaralandıkları tarihteki sivil/askerî statülerine bakılmaksızın, vefat veya yaralanma tarihlerinden geçerli olmak üzere sosyal güvenlik ve aylık bağlama esasları yönünden dikey statü ilerlemesine tabi tutulur. Bunların aylıkları, emsali Uzman Çavuşların rütbe bekleme sürelerini tamamlamalarını müteakip sırasıyla Astsubay ve Subay emsallerinin derece, kademe, ek gösterge ve rütbe ilerlemeleri esas alınarak azami rütbe ve derece tavanı üzerinden hesaplanır.

b) Uzman erbaş ve uzman jandarmalar Astsubay, astsubaylar ise Subay emsallerinin derece, kademe, ek gösterge ve rütbe ilerlemelerine tabi tutularak azami rütbe tavanı üzerinden aylıklandırılır.

c) İlgililerin mensup olduğu sınıf, branş, kadro unvanı, görev yaptığı birliğin niteliği veya ihtisas kursu belgesi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, terörle mücadele görevini ifası sırasında meydana gelen yaralanma veya vefat hallerinde, TSK bünyesinde ödenen en yüksek operasyonel ihtisas ve fiilî görev tazminatı oranı (komando ihtisas, paraşüt ve ilgili operasyonel tazminat tavanı) ile makam ve görev tazminatları herhangi bir kesintiye uğramaksızın tavan tutar üzerinden bağlanacak aylıkların ve tazminatların hesabına standart olarak dâhil edilir."

Lütfullah Kayalar
Yozgat

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Sayın Bakanım, gerekçeyi okuyalım mı, siz konuşacak mısınız?

LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) - Takdir sizin Sayın Başkanım.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 21'inci maddesi kapsamında vazife malulü sayılan ve hayatını kaybeden Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve diğer güvenlik personeli ve bunların hak sahiplerine bağlanan aylıklar ve sağlanan mali haklar mevcut uygulamada personelin olay tarihindeki statüsü, öğrenim durumu, kadro durumu ve rütbesi esas alınarak hesaplanmaktadır.

Terörle mücadele faaliyetleri sırasında en ağır bedeli ödeyen kahramanlarımızın ve ailelerinin sadece olay tarihindeki statülerine bağlı kalınarak farklı mali haklara tabi tutulmaları hakkaniyet ve sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Aynı operasyon şartlarında görev yapan personel arasında sırf statü farklılığı nedeniyle ortaya çıkan hak kayıpları kamu vicdanını da zedelemektedir.

Önergemizle, terörle mücadele kapsamında vazife malulü olan erbaş ve erler ile alt rütbeli personelin ve şehit olanların hak sahiplerinin aylıklarının hesaplanmasında dikey statü ilerlemesi esas alınarak emsal personelin rütbe, derece ve kademe ilerlemelerinden yararlanmaları sağlanmaktadır. Ayrıca, öğrenim durumu, kadro sınırlaması veya ihtisas belgesi gibi sebepler

nedeniyle ortaya çıkan hak kayıpları giderilmekte, terörle mücadele görevinin niteliği dikkate alınarak en yüksek operasyonel ihtisas ve fiilî görev tazminatları ile makam ve görev tazminatlarının aylık hesabına tam olarak yansıtılması öngörülmektedir.

Terörle mücadelede yaralanan veya şehit olan personel ile ailelerinin mali hakları güçlendirilmekte, uygulamada yaşanan eşitsizlikler giderilmekte ve devletin, vatan uğruna fedakârlık gösteren kahramanlarına ve ailelerine karşı vefa borcunu daha adil bir şekilde yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu düzenleme, Anayasa'nın sosyal devlet ve eşitlik ilkeleri doğrultusunda hak sahiplerinin mağduriyetlerinin giderilmesine hizmet edecektir.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Arkadaşlar, 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Evet, Yeni Parti tarafından sunulan yeni madde ihdasıyla alakalı 3 önergemiz vardır.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE...- 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"d) 16/6/1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Emekli Uzman Erbaşlar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunda tanımlanan gaziler."

"İstihdam hakkından;

a) İkinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamında hayatını kaybedenlerin eş veya çocuklarının tamamı ile ana, baba veya kardeşlerinden birisi; eş veya çocuğu yoksa ana veya babası ile kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam iki kişi, ana veya babanın bu hakkı kullanmaması durumunda ise bir diğer kardeşi olmak üzere toplam üç kişi,

b) İkinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde sayılan malullerin kendileri ve eş veya çocukları, eşi veya çocuğu yoksa kendisi veya kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam iki kişi,

c) İkinci fıkranın (c) bendine göre malul sayılanların kendileri veya eş ve çocuklarından birisi, eşi veya çocuğu yoksa kendileri veya kardeşlerinden birisi; hayatını kaybedenlerin ise eş veya çocuklarından birisi, eşi veya çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam iki kişi,

ç) İkinci fıkranın (ç) ve (d) bendine göre engelli hale gelenlerin kendileri veya eş ve çocuklarından birisi, eşi veya çocuğu yoksa kendileri veya kardeşlerinden birisi; hayatını kaybedenlerin ise eş ve çocuklarından birisi, eşi veya çocuğu yoksa anne, baba veya kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam iki kişi,

yararlanır.""

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Şehit ve gazi çocuklarının kamu kurumlarında istihdamı için verilen hakların kısıtlı oluşu nedeniyle çocuklar arasında seçim yapmak zorunda bırakılan şehit eşleri ve gazilerimizin yaşadığı sıkıntılar zaman zaman adli vakalara bile dönüşmekte, söz konusu durum şehidimizin eşi ile anne, babası ve kardeşleri arasına husumet girmesine neden olabilmektedir. Hâlihazırda sağlanan istihdam hakkının genişletilerek en değerli varlıklarını yani canlarını bu vatan için feda eden şehitlerimizin çocukları arasında ayrım yapmadan şehidimizin milletine emaneti olan çocuklarının tamamına istihdam hakkı sağlanmalıdır.

Aynı şekilde, genişletilen istihdam hakkı malul gazilerimiz için 3 kişi ve muharip gazilerimiz için de 2 kişi olarak tanınmalıdır. Böylece, şehidimizin geride kalan yakınları ve gazilerinin sosyal, kültürel ve ekonomik yaşam standartları iyileştirilecektir, yaşam kalitesi artırılacaktır, sosyal dışlanma yaşamayacaktır. Böylece, devlet öncelikli olarak istihdam olanaklarını artırıp çeşitlendirerek bu sürece pozitif katkı sağlamalıdır.

Önergemizin kabulünü talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerinin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE...- 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinin üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Malul olanlar ile hayatını kaybedenlerin dul ve yetimlerine bu kapsamda bağlanacak aylığın toplam tutarı, görevde olan Uzman Çavuşun (bir yıllık, karargâhta görevli, bekâr), almakta olduğu aylıktan az olamaz.""

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - 3713 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanan şehit subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşların dul ve yetimleri ile malul olan subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlara bağlanan aylıklar bunların görevde olan emsallerinin almakta olduğu aylıklardan az olmayacak şekilde SGK tarafından ödenmektedir. Vatani hizmetini yerine getirirken terörle mücadele esnasında şehit veya gazi olan personel bu işi meslek olarak seçen personeldeki kadro, rütbe karşılığı olmadığından maaş ve özlük hakları açısından mağduriyet yaşamaktadır. Vatani hizmetini yerine getirirken terörle mücadelede şehit veya gazi olan personelin emsal karşılığı olan kadrolar belirlenmeli ve yaşanan mağduriyet giderilmelidir. O yüzden, en azından bir uzman çavuş kadrosunda eşitlenmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerinin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE...- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu bent hükümleri; 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentleri kapsamındaki kişilerin aylığa müstahak dul ve yetimleri ile terör eylemleri sebebiyle ya da bu eylemlerin ortaya çıkarılması, etkilerinin azaltılması veya bertaraf edilmesinin sağlanmasında yardımcı ve faydalı oldukları sırada yaralanan vatandaşlar hakkında da yaralanma derecesine bakılmaksızın uygulanır.""

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Düzenlemeyle, kira desteğinin ayrım yapılmaksızın tüm şehit ailelerine verilmesi ve kira yardımı alamayan engelli terör gazilerimizin de ödeme birimine başvurarak hak sahibi olabilmelerinin sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü madde üzerinde konuşmak isteyen arkadaşımız var mı? Sayın Bakanım, buyursunlar.

LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; 4'üncü maddede 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 21'inci maddesi gereği terör eyleminde yaralanmış olmakla birlikte, ilgili mevzuata göre malul sayılmadıkları için aylık bağlanamayanlara aylık bağlanmasına ilişkin hükümler dışında, 1005 sayılı Kanun kapsamındaki özlük haklarının verileceği düzenlenmek istenmektedir. Burada, 1005 sayılı Kanun'a atıf yapılması ve onunla bağlantı kurulması değil çünkü bilindiği gibi, 1005 sayılı Kanun İstiklal Harbi gazileri, Kore gazileri ve Kıbrıs gazileri için düzenlenmiştir. Aynı hakların 1005 sayılı Kanun'a atıf yapılmadan doğrudan düzenlenmesi daha uygun olur görüşündeyiz. Bunu ifade etmek istedim.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Başkanım, teşekkür ediyorum.

4'üncü maddeyle alakalı başka sözü olan? Yok.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: 4'üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyle alakalı görüş bildirmek isteyen?

Aşkın Genç, buyursunlar.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5'inci madde terörle mücadele görevi sırasında yaralanmış ancak malul sayılmamış ve kendisine derece verilmemiş bazı personele aylık bağlanmasının önünü açıyor. Yıllardır sistemin dışında bırakılmış insanlar için bir hak kapısı açılmasını destekliyoruz fakat bu kapının önüne personel türü, yaralanma biçimi, sağlık ölçütü, kurum sevki ve süre olmak üzere birbiri ardına kilitler konuluyor. Kapsam, yalnız maddede sayılan askerî personel, MİT mensubu, Emniyet Hizmetleri Sınıfı personeli ve güvenlik korucularıyla sınırlıdır; sivil terör mağdurları ile terörle mücadeleye yardım ederken yaralanan vatandaşlar ne yazık ki dışında bırakılmaktadır. Yaralanmanın mermi, şarapnel, patlayıcı "blast" termal etki veya yakın muharebe saldırısı gibi sınırlı biçimlerden biri olması, olay günündeki yaranın Adli Tıp Kurumunun ölçütlerine göre hafif sayılmaması ve bugünkü sağlık durumuyla illiyet bağının en az bir adli tıp uzmanı bulunan sağlık kurulunca kurulması istenmektedir. Elbette, yaralanma ile terör olayı arasındaki bağ kamu kayıtları ve sağlık belgeleriyle ortaya konulmalıdır fakat gazi, merminin çapına, yaranın koduna ve takvimde kalan güne göre seçilemez. Patlama sırasında düşerek omurgası zarar gören, arkadaşını taşırken kalıcı hasar alan ya da travması yıllar sonra ağırlaşan kişi, yaralanması maddede sayılan teknik listeye uymadığı için yok sayılamaz.

Madde yalnız, geçmiş olaylara bir defaya mahsus uygulanıyor ve başvuru için bir yıllık süre tanıyor. Yıllar önceki dosyasına ulaşamayan, kanun değişikliğini zamanında öğrenemeyen ya da hastalığı sonradan belirginleşen gazi için bu süre yeni bir mağduriyet üretir. Aylık da 17135 gösterge üzerinden yaklaşık 26.996 liradır yani net asgari ücretin dahi altındadır. Vücutta şarapnel ömür boyu kalıyor, devletin verdiği başvuru süresi bir yıl olamaz.

Bir başka sorun ise statüdür. İktidar düzenlemeyi "gazilik ünvanı" diye anlatıyor oysa madde metni açıkça "onur gazisi" veya başka bir resmî ünvan tanımlamıyor. Aylık bağlıyor ve 1005 sayılı Kanun'daki bazı haklara da atıf yapıyor. Gazinin istediği ise yalnız ödeme değil devlet tarafından açıkça tanınan bir statü ve eşit özlük hakkıdır. "Gazi sayılacak" sözü kanunda açık bir statü hükmünün yerini tutmaz; ünvanın adı, kapsam ve sağladığı haklar yoruma bırakılmadan kanun metninde yazılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?

Buyurun Tahsin Bey.

TAHSİN BECAN (Yalova) - Sayın Başkan, teklifin hazırlık süreci teklif sahipleri tarafından kalıcı ve adil bir yasal çerçeve hedefiyle açıklanmış olmakla birlikte, bu madde yalnızca yürürlük tarihinden önce meydana gelen olaylara uygulanmakta, aynı nitelikte yaralanmaları kapsam dışında bırakmaktadır. Yaralanma türlerinin ayrıntılı ancak "veya benzeri" ibareleriyle açık uçlu biçimde sayılması uygulamada kapsam tartışmalarına yol açma riski taşımaktadır. Eski olaylara ilişkin kayıt ve sağlık belgelerine ulaşılmasında da güçlükler çekilmektedir. Bunlar dikkate alındığında bir yıllık süre hak kaybına neden olabilecektir. Başvurunun reddine, sağlık kurulu raporuna itiraza ve eksik hizmet kayıtlarının değerlendirilmesine ilişkin özel bir usul öngörülmemiştir. Ayrıca, aylık ve bazı sosyal haklar tanınmasına rağmen gizlilik ünvanı açıkça verilmemektedir. Bu yönleriyle madde önemli ancak geçici, sınırlı ve eksik bir çözüm niteliğindedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar 5'inci maddeyle alakalı başka söz almak isteyen? Yok.

Maddeyle alakalı 2 önerge var.

Yeni Partinin önergesini okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi ile 3713 sayılı Kanun'a eklenen geçici 20'nci maddede aşağıdaki değişikliklerin yapılmasını arz ve teklif ederim.

1) Birinci fıkranın birinci cümlesinde yer alan "Bu Kanun kapsamında yürütülen terörle mücadele görevlerinin ifası sırasında" ibaresi "Bu Kanun kapsamında yürütülen terörle mücadele görevlerinin ifası sırasında veya terör eylemleri nedeniyle" şeklinde değiştirilmiştir.

2) Birinci fıkraya (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

"c) (a) ve (b) bentlerinde sayılan olaylar nedeniyle meydana gelen travma sonrası stres bozukluğu, patlama etkisine bağlı travmatik beyin hasarı, kalıcı işitme kaybı ve kimyasal maruziyete bağlı kalıcı rahatsızlıkların,"

3) Birinci fıkrada yer alan "Emniyet Teşkilatının Emniyet Hizmetleri Sınıfına mensup personeli ile güvenlik korucularına" ibaresi "hizmet sınıfı ayrımı gözetilmeksizin Emniyet Teşkilatı personeli, güvenlik korucuları, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında bulunan diğer kamu görevlileri ile sivillere" şeklinde değiştirilmiştir.

4) "Bu madde hükümleri, yalnızca bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen olaylar hakkında bir defaya mahsus uygulanır. Bu tarihten sonra meydana gelen olaylar bakımından bu madde kapsamında yeni başvuru yapılamaz." şeklindeki fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

5) Son fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu madde kapsamındaki başvurular; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen olaylar bakımından bu tarihten itibaren üç yıl içinde, bu tarihten sonra meydana gelen olaylar bakımından ise olay tarihinden itibaren üç yıl içinde ilgililer tarafından olay tarihinde mensubu oldukları kurumlara yapılır. Siviller bakımından başvurular, ikametgâhlarının bulunduğu il valiliğine yapılır. Kurum kayıtlarının yetersizliği nedeniyle olay tarihindeki yaralanmanın belgelenememesi hâlinde; mevcut tıbbi kayıtlar ile olaya ilişkin olarak düzenlenmiş her türlü resmî belge ve idarî kayıt birlikte değerlendirilir."

6) Maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Bu madde uyarınca bağlanan aylıklar hakkında 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamında başvuruda bulunduğu hâlde hakkında işlem tamamlanmadan vefat edenler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce vefat etmiş olup bu madde kapsamında bulunanların hak sahiplerine, bu madde uyarınca bağlanacak aylık hisseleri oranında bağlanır.

Başvurular, başvuru tarihinden itibaren en geç altı ay içinde gerekçeli olarak karara bağlanır. Ret kararlarına karşı ilgililer, kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde ilgili kuruma itiraz edebilir ve itiraz en geç altmış gün içinde sonuçlandırılır. İtiraz yoluna başvurulmuş olması, idari yargı yoluna başvurulmasının ön şartı değildir."

Medeni Yılmaz
İstanbul

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Yılmaz.

MEDENİ YILMAZ (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum. Size ve arkadaşlara saygılarımı sunuyorum.

Bu 5'inci maddeyle ilgili değişiklik önergemiz var. Bu maddeyle ilgili aşağı yukarı beş başlık altında düzeltmenizi istediğimiz itirazlarımız var. Bir tanesi kapsamı bakımından... Kapsam bakımından tarifte şöyle, uzun uzun okumayayım ama Anayasa'nın 10'uncu maddesinin son fıkrası şehit yakınları ile malul ve gazilerin lehine alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılamayacağını hükme bağlamıştır. Burada, aynı olayda, aynı patlayıcı etkisiyle yaralanan bir Emniyet mensubuyla genel idare hizmetlerinin teknik hizmetleri ve sağlık hizmetleri sınıfında görevli bir personelin farklı hukuki rejimlere tabi olması terör eylemleri sonucu... Aynı nitelikte yaralanan siviller ise kapsam dışında kalacaktır. Kapsam açısından itirazımız bu. Yararlanma tanımı bakımından, madde, kapsama alınacak yaralanmaları penetran yaralanmalar, patlayıcı mühimmatın "blast" ve termal etkisiyle yakın muharebe niteliğindeki saldırılar

üzerinden tanımlanmakta, böylece modern çatışma ortamında en yaygın kalıcı hasar biçimlerini oluşturan görünmeyen yaralanmaları dışarıda bırakma riski taşımaktadır.

3'üncüsü, süreklilik bakımından, madde, tanınan hakkı yalnızca yürürlük tarihinden önce meydana gelen olaylarla sınırlamakta ve sonraki olaylar bakımından yeni başvuru yapılamayacağını hükme bağlamaktadır.

4'üncüsü de başvuru usulü bakımından; bir yıllık bir süre öngörülmekte, bunun üç yıla çıkarılmasını öneriyoruz.

5'incisi mali usul ve güvenceler bakımından teklifin 7'nci maddesinde aynı gösterge rakamı üzerinden aylık bağlanan 15 Temmuz yaralıları hakkında 5454 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı açıkça belirtilmişken geçici 20'nci madde de aynı yönde bir atıf bulunmamaktadır.

Kısaca bu şekilde özetleyebilirim.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 5- 3713 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 20- Terör eylemleri sebebiyle ya da bu eylemlerin ortaya çıkarılması, etkilerinin azaltılması veya bertaraf edilmesinin sağlanmasında yardımcı ve faydalı oldukları sırada yaralanan vatandaşlar ile bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla 5434 sayılı Kanunun mülga 64 üncü maddesi, 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrası, 2330 sayılı Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre harp veya vazife malulü sayılmamış olanlara, yaralanma derecesine bakılmaksızın Onur Gazisi ünvanı verilir. Onur Gazisi ünvanı taşıyanlar, 6/2/2018 tarihli ve 7082 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 14 üncü maddesi kapsamında gazilik ünvanı verilenlere tanınan tüm haklardan aynı şekilde yararlandırılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığınca müştereken belirlenir.""

Eylem Ertuğ Ertuğrul
Zonguldak

Aşkın Genç
Kayseri

Uğur Bayraktutan
Artvin

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Gerekçe için buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Burada şöyle bir konuya dikkat çekmek gerekiyor: OHAL Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'la yani 15 Temmuz darbe girişiminden sonra gerçekleştirilen olayda, burada yaralanan kişilerde yaralanma derecesine bakılmaksızın gazilik ünvanı verilmiş durumda. Bizim talebimiz malul sayılmayan gazilere de yarasına, derecesine ve engellilik oranına bakılmaksızın onur gazisi ünvanı verilmesi ve terörle mücadelede yaralanıp gazi sayılmayan bu kahramanlarımıza onur gazisi ünvanıyla birlikte 15 Temmuz darbe girişiminden malul sayılmayacak derecede yaralanan gazilere sağlanan haklar verilmelidir. Burada sanki gaziler arasında bir ayrım yapıyor gibi bir durum ortaya çıkmaktadır. Bu şartların eşitlenmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: 5'inci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasıyla alakalı 4 önergemiz var, bunlardan 1'incisini okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

"YENİ MADDE- 22/5/2023 tarihli 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasına "çalıştırmakla" ibaresinden sonra gelmek üzere "ayrıca 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında şehit sayılanların eş, çocuk, ana, baba veya kardeşlerinden en az birini, niteliklerine uygun kadrolarda istihdam etmekle" ibaresi eklenmiştir."

Lütfullah Kayalar
Yozgat

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Buyurun.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bu, şehit yakınlarının ve gazilerin istihdamı ciddi bir problem ve bir türlü çözülemiyor. Bunu bir tek kamuya yıkmanın doğru olmadığını düşünüyoruz. Özel sektörde nasıl engelli kotası var, böyle bir kota açılabilir ve bu insanları istihdam edenlere de bir vergi teşviki gibi bir şey sunulabilir. Mesela onların SGK'sını devlet ödeyebilir ve böylece özel sektör de bu konuda devlete destek olur diye böyle bir ek madde teklifinde bulunduk.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyoruz:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerinin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE ...- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(3) Aile kütüklerinde birinci fıkranın (d) bendi kapsamında tutulacak ölüm bilgisi,

a) Aşağıdaki kişiler için;

1) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 45 inci ve 64 üncü maddeleri veya 56 ncı maddesi ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinde sayılan durumlarda,

2) 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (f), (g), ve (h) bentlerinde sayılanlardan, aynı bentlerde sayılan durumlar ile aynı Kanunun 1 inci maddesinde sayılan durumlarda,

3) 23/4/1981 tarihli ve 2453 sayılı Yurt Dışında Görevli Personele Nakdi Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde sayılanlardan, aynı maddede sayılan durumlarda,

4) 18/12/1981 tarihli ve 2566 sayılı Bazı Kamu Görevlilerine Nakdi Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde sayılanlardan, aynı maddede sayılan durumlarda,

5) 28/2/1982 tarihli 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanununun 1 inci maddesinde sayılanlardan, aynı Kanunun 13 üncü maddesinde sayılan durumlarda,

6) 25/10/1983 tarihli ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu kapsamında görevlendirilenlerden, aynı Kanunun 28 inci maddesinde sayılan durumlarda,

7) 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun 17 nci maddesinde sayılan durumlarda,

8) 28/2/1985 tarihli ve 3160 sayılı Emniyet Teşkilâtı Uçuş ve Dalış Hizmetleri Tazminat Kanununun 1 inci maddesinde sayılanlardan, aynı Kanunun 10 uncu maddesinde sayılan durumlarda,

9) 10/11/1988 tarihli ve 3497 sayılı Kara Sınırlarının Korunması ve Güvenliği Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde sayılan birliklerde görev yapanlardan, aynı Kanunun 3 üncü maddesinde sayılan durumlarda,

10) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile aynı fıkranın (h) bendinde sayılanlardan, aynı maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile ikinci fıkrasında sayılan durumlarda,

11) 24/2/2000 tarihli ve 4536 sayılı Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanunun 12 nci maddesinde sayılanlardan, aynı maddede sayılan durumlarda, hayatını kaybettiği değerlendirilenler için,

b) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarında görev yapan ve (a) bendi kapsamında yer almayan kamu personelinden;

1) 5434 sayılı Kanunun mülga 64 üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılan durumlarda, 2) 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (f), (g) ve (h) bentlerinde sayılanlardan, aynı bentlerde sayılan durumlar ile aynı Kanunun 1 inci maddesinde sayılan durumlarda,

3) 2453 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde sayılanlardan, aynı maddede sayılan durumlarda,

4) 2566 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde sayılanlardan, aynı maddede sayılan durumlarda,

5) 2935 sayılı Kanun kapsamında görevlendirilenlerden, aynı Kanunun 28 inci maddesinde sayılan durumlarda,

6) 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde sayılanlardan, aynı maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile ikinci fıkrasında sayılan durumlarda,

7) 4536 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde sayılan kişilerden, aynı maddede sayılan durumlarda, hayatını kaybettiği değerlendirilenler için,

c) Geçici ve gönüllü köy korucularından;

1) 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan durumlarda,

2) 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan, aynı bentlerde sayılan durumlar ile aynı Kanunun 1 inci maddesinde sayılan durumlarda,

3) 2935 sayılı Kanun kapsamında görevlendirilenlerden, yetkili makamlarca görevlendirildikleri resmen belgelenmek şartıyla, aynı Kanunun 28 inci maddesinde sayılan durumlarda,

4) 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde sayılanlardan, aynı maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile ikinci fıkrasında sayılan durumlarda,

5) 4536 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde sayılan kişilerden aynı maddede sayılan durumlarda, hayatını kaybettiği değerlendirilenler için,

ç) (a), (b) ve (c) bentleri dışında kalanlardan;

1) 2330 sayılı 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan, aynı bentlerde sayılan durumlar ile aynı Kanunun 1 inci maddesinde sayılan durumlarda,

2) 2935 sayılı Kanun kapsamında görevlendirilen veya çalışma yükümlülüğüne tabi tutulanlardan, yetkili makamlarca görevlendirildikleri veya çalışma yükümlülüğüne tabi tutuldukları resmen belgelenmek şartıyla, aynı Kanunun 28 inci maddesinde sayılan durumlarda,

3) 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde sayılanlardan, aynı bentte sayılan durumlarda,

4) 4536 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde sayılan kişilerden, yetkili makamlarca görevlendirildikleri resmen belgelenmek şartıyla, aynı maddede sayılan durumlarda,

5) Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna ait fabrika, işletme, müessese veya bağlı ortaklıklarda görevli olanlardan,

3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının

(ç) bendinde sayılan durumlarda, hayatını kaybettiği değerlendirilenler için,

d) 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde sayılanlardan, aynı bentte sayılan durumlarda hayatını kaybettiği değerlendirilenler için,

e) 11/1/1983 tarihli ve 2780 sayılı Uçuş, Dalış ve Atlayış Eğitimine Tabi Tutulacak Askeri Öğrenciler ile Aday Öğrenciler Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde sayılanlardan, aynı maddede sayılan durumlarda hayatını kaybettiği değerlendirilenler için,

f) (a), (b), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde sayılan durumlarda yaralananlardan daha sonra bu yaralanmanın sebep ve tesiri ile hayatını kaybettiği değerlendirilenler için,

"şehadet" bilgisi olarak gösterilir.""

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Efendim, burada istediğimiz düzenlemenin sebebi bu kişileri onore etmek; bundan sonraki nesiller boyu da kütüğe girildiği zaman "şehadet" yazılması hem bu aileyi hem yakınlarını onore edecektir. Aynı az önceki Kıbrıs gazilerimize devlet savaş madalyasının verilmesi gibi, bu talebimizin de bütçeyle, onunla bununla bir alakası olmayıp basit, bürokratik bir işlemdir. Kabulünü ve böylece şehitlerimizin de daha fazla onore edilmesini, ailelerinin daha fazla gururlanmasının sağlanmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İkinci önergeyi okutuyoruz:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE ...-31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 70 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malulleri ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi atış, tatbikat veya diğer ateşli silah yaralanmaları nedeniyle malul olan vazife ve harp malullerinin rehabilitasyonuna yönelik sağlık hizmetleri ile kontrol muayeneleri, bunların ikametgahlarına en yakın yetkili üçüncü basamak sağlık hizmet sunucuları tarafından gerçekleştirilir. Bu hususta uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından ilgili bakanlıkların görüşü alınarak belirlenir."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Zaten sıkıntıda olan gazilerimizi daha fazla sıkıntıya sokmamak adına, hem uzun bekleme süreleri, rapor süreleri hem de git gellerden korumak adına, tek bir merkez değil de Türkiye'de ülkemiz çapında belirlenecek en azından daha fazla birkaç merkezde bu hizmetlerin verilmesi sağlanmalı. Böylece gazilerimizin bu sağlık hizmetine erişimi kolaylaşacaktır. Bu da onların hayatlarının kolaylaşmasına ciddi bir katkıda bulunacaktır. Bu sebeple önergemizin kabulünü talep ederiz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyoruz:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerinin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE ...- 5510 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçler bu kanunun 63 üncü maddesine tabi olmaksızın ve herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Kurumca karşılanır. 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi atış, tatbikat veya diğer ateşli silah yaralanmaları nedeniyle malul olan vazife ve harp malullerinin de sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçler bu kanunun 63 üncü maddesine tabi olmaksızın ve herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanır."

| | | |
|---|---|---|
| Eylem Ertuğ Ertuğrul | Aşkın Genç | Uğur Bayraktutan |
| Zonguldak | Kayseri | Artvin |

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Eylem Bey, buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Vatanı için, devleti için, ülkenin birlik beraberliği için özellikle uzuv kaybına uğramış bu kişilerin hayatlarını daha iyi sürdürmelerini sağlayacak olan ortez/protezlerin ödemelerinin bir kısıtlamada kalması, daha iyisini yapma şansımız varken SUT tebliğindeki rakamlarla kısıtlanması kabul edilebilecek bir durum değil. Bu şekilde olan kaç kişi var, bütçeye ne kadar bir maliyeti olacaktır? Bunların etki analizlerini de bir görmek isterdik bu maddelerle ilgili. Ama şöyle söyleyeyim: Burada, mutlaka ve mutlaka bu kişilerin bu uzuv kayıplarının yerine getirilmesi için mevcut olan en iyi, en kaliteli ürün neyse o kullanılmalı, bunlarda herhangi bir kısıtlamaya gidilmemeli ve böylece onların mağduriyetlerinin en azda kalması sağlanmalıdır. Bu sebeple bu önergemizin kabulünü talep ediyoruz.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeye geçiyoruz.

6'ncı maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci maddeyle ilgili konuşacak bir şey yok. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu madde... Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, teklifle ilgili maddeler üzerindeki görüşmelerimiz tamamlandı.

Şimdi teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiştir.

Bu maddeler üzerinde Komisyonumuz tarafından gerekli ihtiyaç duyulduğunda redaksiyon yapılma yetkisi verilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Burada Komisyonumuzu Genel Kurulda bu konuda temsil etmek üzere özel sözcü seçimine ilişkin bir önerge vardır, okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca (2/3789) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporunun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere; İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, Bingöl Milletvekili Feyzi Berdibek, Bursa Milletvekili Ayhan Salman, Ankara Milletvekili Mustafa Nedim Yamalı, Antalya Milletvekili İbrahim Ethem Taş, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Ali Cevheri'nin özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Hulusi Akar
Kayseri

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, teşekkür ediyorum.

Çalışmamızı tamamlamak üzereyiz. Burada, ilk imza sahibi Sayın Mehmet Ali Çelebi, söyleyeceğiniz bir şey var mı?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Yok Başkanım.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Sayın Bakan Yardımcımın var mı?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKAN YARDIMCISI ZAFER TARIKDAROĞLU - Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, bu çalışmalarımız için hepinizin emeği geçti burada, burada olanlar var, olmayanlar var; şehit aileleri ve gazilerimizin dernekleri, vakıfları ve sendikalarındaki arkadaşlarımız çok ciddi katkı sağladılar, konuştuk, görüştük. Her ne kadar muhalefet bunları biraz hafife almış olsa da gerçekten önemli konuşmalar oldu, önemli bilgilendirmeler oldu, önemli dinlemeler oldu. Diğer taraftan, bakanlıklarımızın ve ilgili kurum ve kuruluşlarımızın mensupları -asker, sivil- onlar da burada gerçekten çok özverili bir çalışma yaptılar. Burada bizim toplu hâlde yaptığımız çalışmalar, ikili çalışmalar, üçlü çalışmalar oldu, dar kapsamlı, geniş kapsamlı, çok ciddi gayretler gösterildi. Ben ondan dolayı da hepinize şahsım adına, Komisyon adına en içten duygularla, en samimi dileklerimle saygılarımı sunuyorum, şükranlarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum.

Bu arada, bu konuda en önemli çalışmalardan birini yapan Savunma Bakanlığımızın değerli elemanı Tümgeneral Orhan kardeşimiz burada çok ciddi çalışmalar yaptı, emekli oldu. Aramızdan fiziki olarak, resmî olarak ayrılacak ama ilişkilerimiz mutlaka devam edecek.

Son sözü bir veda konuşması yapmak üzere arkadaşımıza veriyoruz.

Evet, Orhan Paşam, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ TÜMGENERAL ORHAN GÜRDAL - Sayın Komutanım, bütün çalışma boyunca bize gösterdiğiniz iyi niyet, destek için Komisyonumuza çok teşekkür ediyoruz ve saygılarımızı sunuyoruz.

Bana da bir veda etme şansını verdiğiniz için ayrıca da müteşekkirim. Emekli oluyoruz ama sürekli devletimizin, milletimizin emrinde ve hizmetindeyiz. Komisyonumuzun bu yapmış olduğu çalışmanın gazilerimize, şehit yakınlarımıza hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Evet, tekrar ben de bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Arkadaşların bu kanun teklifi üzerinde muhalefet şerhleri varsa 6 Ağustos saat 11.00'e kadar bize ulaştırmasını rica ediyoruz.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - 12.30 yapalım. Bir kere de bizim dediğimiz olsun.

BAŞKAN HULUSİ AKAR - Arkadaşlar, 12.30'a kadar muhalefet şerhlerini bekliyoruz.

Ben bir kez daha teşekkür ediyorum.

Arkadaşlarım, burada, tabii, siyaset de yapılıyor, işte hak da var, hukuk da var vesaire. Fakat bizim gerçekten samimi duygularımız şu: Şehit ailelerimiz ve gazilerimiz bizim başımızın tacı, kırk dokuz sene üniformalı, beş sene üniformasız biz onlarla hemhâl olduk. Dolayısıyla, bazı arkadaşlarımız dayanamadılar, buraya kadar durdular ve sonucu beklemeden gittiler, hani zaman vesaire diyorlardı, onlara da selamlarımızı ve saygılarımızı sunuyoruz. Burada gerçekten bize böyle birtakım şeyler söylenmesini biz kabul etmiyoruz. Çok ciddi ve çok samimi çalışıyoruz. Gerekli yerlerde, gerekli zamanlarda -burada Ali kıran baş kesen değiliz- yasal çerçevelerde yapılması gereken ne varsa söylemediğimiz tek kelime kalmadı, bunların hepsini söylüyoruz. Şehit ailelerimizin ve gazilerimizin hakkını, hukukunu korumak ve daha iyiye gitmesi için ne yapabilirsek bunları yapmak için gayret gösteriyoruz. Evet, memleketimiz ve milletimizin ve de devletimizin imkânları nispetinde yani gönül çok şeyler istiyor fakat belli bir noktadan sonra bazı kısıtlar bizleri durduruyor. Fakat biz burada durmayacağız. Bu çıkan kanun teklifinin ötesinde de çalışmalarımızı biz Komisyon olarak sürdüreceğiz, arkadaşlarımızla beraber irtibatımızı sürdüreceğiz, muhalefetle beraber çalışmaya devam edeceğiz ve şehit ailelerimizin ve gazilerimizin hayatlarını daha da iyiye daha da ileriye götürmek için gece gündüz demeden azimle, kararlılıkla çalışmayı sürdüreceğiz.

Ben bu konuda emekleri geçenlere, duygularıyla, görüşleriyle, konuşmalarıyla neler yapılıyorsa yapanlara teşekkür ediyorum. Arkadaşlarımızı kutluyorum. İnşallah, bu, Genel Kurulda bir şekilde onaylanmak suretiyle kanun olacak ve şu veya bu şekilde şehit ailelerimizin ve gazilerimizin hayatını kolaylaştırırsak ne mutlu bizlere.

Sağ olun, var olun, iyi akşamlar.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.26